

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

18 березня 2020 року

Веде засідання голова комітету ТКАЧЕНКО О.В.

ТКАЧЕНКО О.В. По-перше, вдячні комітету, який нас прийняв, і пану Клочку, оскільки тут є, наскільки я розумію, можливості для телеконференції. А якщо є для телеконференції, де ми телеконференцію бачити будемо? А, отут, понятно. Хорошо.

У нас, тим не менше, державні органи влади працюють. Тому ми продовжуємо роботу комітету. Є порядок денний, який розданий. Ми, на жаль, не зможемо сьогодні поїхати на студії. Тим не менш, якимось чином спробуємо розібратися з питаннями студії хронікально-документальних фільмів та «Національної кінематеки». У нас є Звіт Національної ради, який ми заборгували давно приймати. Ми заслухаємо хід реформи НСТУ. І у нас є Закон про внесення змін щодо навчання державною мовою, який нас дуже просить профільний Комітет освіти розглянути.

Хто за такий порядок денний, прошу проголосувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Можна висловитись?

ТКАЧЕНКО О.В. Так, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, питання щодо мови, як ми всі чудово розуміємо, є конфліктним питанням в суспільстві. З нашої точки зору розглядати такі питання в ситуації, коли обмежений доступ громадськості і громадянські права, по суті, через карантин, справедливо і зрозуміло, і обмежені права журналістів, які не можуть це висвітлювати, і громадських активістів, які не можуть сюди зайти, і експертів, яких ми не можемо сюди

запросити, ну, як мінімум невчасно. Ми би просили цей пункт виключити з нашого розгляду, тим більше, ми не головний комітет. Тому що ми тим самим... Вони розглядали це, головний комітет, коли не було ще карантину. Зараз карантин. І це просто буде політично абсолютно хибно.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Справа в тім, що оскільки це стосується цього року, хочемо ми чи не хочемо, це наша відповідальність – розглянути. А рішення, яке ми вже будемо приймати, будемо приймати за результатами обговорення.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, це наше рішення, а не наша відповідальність. Ми можемо або розглядати, або перенести на після карантину, що було би справедливо по відношенню до громадських активістів і до всіх інших осіб. І це абсолютно вірно. Це наше рішення і це ваше рішення.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Миколо, давайте доберемось до цього питання і вирішимо, чи будемо розглядати його взагалі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А я проти того, щоб розглядати його взагалі зараз, без присутності громадськості і журналістів.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Микола Леонідович, давайте доберемось до питання і вирішимо, чи будемо розглядати його взагалі.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Давайте не будемо його включати. Я пропоную не включати його в порядок денний і маю на це право, і це абсолютно справедливо.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте ми визначимось голосуванням з приводу того, будемо включати чи ні.

СОВСУН І.Р. *(Без мікрофону)* ...уточнити. Комітет освіти і науки.

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

СОВСУН І.Р. Інна Совсун, партія «Голос», Комітет освіти і науки.

Я перепрошую, я дивлюся на сайті rada.gov.ua, який нам всім відомий, законопроект 2362. Головний комітет – Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики. Я не розумію зараз, що відбувається, чому кажуть про те, що це Комітет освітній, тому що Комітет освітній цей законопроект дійсно розглядав. На превеликий жаль, Комітет освітній прийняв рішення не приймати рішення і відправити це в головний комітет, який в даному випадку визначений цей комітет. Просто для того, щоб у всіх було чітке розуміння і правильне розуміння ситуації.

ТКАЧЕНКО О.В. Саме про це я і казав, що голова комітету попросив нас розглянути це питання. Тому я передаю його побажання членам нашого комітету з огляду на те, що якимось чином ми визначені були головним комітетом з огляду на те, що це питання мови.

СОВСУН І.Р. Але ви сказали, що головний – Комітет освітній.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ні, я сказав, що головний наш.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це я так зрозумів, тому що сказав колега, що попросив Комітет освіти розглянути. Тому я подумав, що, може, ми не головний. Дійсно, ми головний, вибачте. Тим більше, ми не маємо права його зараз розглядати в умовах карантину, в закритих умовах, тому що це абсолютна політична помилка. Бо коли люди вийдуть протестувати проти цього закону, то ми самі їх будемо наражати на, в принципі, небезпеку під час карантину.

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую, хоча ми в іншій кімнаті, на шість поверхів нижче, але таке враження, що у нас рішення, які ми приймали на 10-му поверсі стосовно кількості висловлювань і хвилин на промови, зараз втрачено.

Будь ласка, Микита, потім В`ятрович. І переходимо до голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, з приводу цього законопроекту, який суперечливий, щоб ми просто спокійно перейшли в розгляд порядку денного. По-перше, я що хочу? Миколо Леонідович, будь ласка, я вашої уваги прошу! По-перше, дорогі колеги, хочу повідомити, що на запрошення Ради Європи ми минулого тижня три дні мали скайп-конференції з експертами офіційними Ради Європи з приводу Закону про медіа, з представниками Єврокомісії (офіційними представниками, не лише експертами), і на що вони зважали, Микола Леонідович? Микола Леонідович! Микола Леонідович, я просто хочу, щоб саме ти мене почув.

Значить, вони звертали увагу нашу на те, що, як ти пам`ятаєш дуже добре, що в законопроектах про медіа (що в нашому, що в твоєму альтернативному) ми дотримуємося норм, які визначені Законом про мову. Микола Леонідович! Законом про мову. Вони звертали нашу увагу на те, що вони вважають, виходячи з європейського законодавства, європейських практик, що ми там вдалися, ми всі в сенсі того, що ми вже в одній лодці сидимо (да?), що ми там вдалися до дискримінаційних норм. Тому що у нас мови Європейського Союзу і мови інші, які є в Україні, застосовуються, вони в різному стані знаходяться.

Ми однак стояли стойко на позиції, що це все ж таки нам потрібно, що у нас є Закон про мову і ми не хочемо відступати від його норм. Але я хочу зауважити, що така розмова була і такі зауваження були, вони офіційні, вони мають офіційний характер від Європейського Союзу. А як тобі чудово відомо, ми все одно в якийсь час будемо змушені повернутися до цього

питання, тому що ми маємо гармонізувати повністю наше законодавство з європейським.

З іншого боку, я особисто (зараз кажу про себе) поділяю думку про те, що дійсно розгляд зараз цього закону, оцього закону, який є в порядку денному, він може викликати суперечливу реакцію в суспільстві. Тут справа не в тому, що карантин, тут справа не в тому, що є обмежений доступ. Ми – депутати Верховної Ради України, народні депутати України маємо право вирішувати будь-яке питання тоді, коли це потрібно з точки зору державних інтересів. І зважаючи на пункт «а», про який я казав, але зважаючи на пункт «б», про який я зараз теж казав, я проти, я особисто проти цього закону. Ну так, щоб ми розуміли, не сварилися, і я буду голосувати проти, я про це повідомляю всім шановним колегам ще до початку голосування для того, щоб ми почали нарешті конструктивну роботу, а не сперечалися на самому початку.

ТКАЧЕНКО О.В. Микита, давайте дотримуватися регламенту. У нас була домовленість – 2 хвилини. Будь ласка.

В`ЯТРОВИЧ В.М. Я лише хотів підтримати пропозицію Миколи Леонідовича не вносити цей законопроект в порядок денний, особливо зважаючи на те, що він з`явився в порядку денному щойно вчора. Ми попередньо узгоджували порядок денний, і цього закону не було в нашому порядку денному.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Я дякую. Висловилися всі. У нас на порядку денному 5 питань наразі. Хто за такий порядок денний, прошу проголосувати. Хто проти? Утримався? Дякую.

«Кінохроніка» та «Кінематека». Фоменко, я так розумію, нема. Пане Бабенко? Фоменки Світлани немає?

БАБЕНКО В. Так, буде Біденко.

ТКАЧЕНКО О.В. А є Біденко?

БАБЕНКО В. Зараз ми включаємося.

ТКАЧЕНКО О.В. Да, будь ласка.

Павло, скажеш кілька слів вступних з приводу цього питання.

СУШКО П.М. Доброго дня, шановні колеги! Ми вже розглядали це питання на підкомітеті. Дуже жахлива ситуація сталася на «Кінохроніці» та «Кінематеці», фактично вони наближаються до банкрутства та потім будуть втрачені державою. Потрібне втручання державних органів, органів прокуратури, органів Міністерства внутрішніх справ, щоб розібратися з цією ситуацією та врятувати державне надбання.

ТКАЧЕНКО О.В. *(Без мікрофону)* Можна коротко ваш висновок ..... ви ж займалися цим питанням.

СУШКО П.М. Так. Значить, «Кінематека» знаходиться в стадії санації, призначений арбітражний управляючий. Є версія, що там вже відбувається якась забудівля, туди запустили техніку. То є версія, арбітражний управляючий – заангажована особа, що його потрібно змінити, і тому потрібно, щоб Міністерство юстиції втрутилося в це питання та розібралися, що там відбувається.

По «Кінохроніці» там ситуація також складна. Там є директор цієї установи, який призначений Міністерством культури ще і є договір з приватною компанією. За цим договором приватна компанія повинна відшкодувати заборгованість державній установі, а потім забрати частину

земельної ділянки, на якій вона потім буде забудовувати приватне житло. Тому також нам потрібно втручатися.

ТКАЧЕНКО О.В. Можу додати. Це дві, нагадаю, державні кіностудії, не приватні. Одна взагалі має статус національної, знаходиться на лівому березі. Це колишня кіностудія науково-популярних фільмів. Ситуація триває впродовж кількох років. Були накопичені борги за комунальні послуги. Підприємство, яке, власне, викупило ці борги і фактично на аукціоні придбало права на якісь приміщення на загальній території, здається, близько 3 гектарів. Павло, якщо я буду помилятися, будеш поправляти.

СУШКО П.М. Так, все вірно.

ТКАЧЕНКО О.В. Таким чином не де-юре, а де-факто кіностудія втрачає свій статус, оскільки на цій території, очевидно, буде яесьь будівництво. Наголошую, це національна кіностудія.

СУШКО П.М. Так, іще там зберігаються плівки, які мають історичну цінність для нас. Ніхто не знає, скільки там цих плівок, якого вони року. Вони там в занедбаному стані, ніхто їх не охороняє. Потрібно робити ревізію та також їх врятувати.

ТКАЧЕНКО О.В. На «хронікально-документальних фільмів» ситуація ще гірша. Наскільки я розумію, там навіть є дозволене будівництво. Тим не менше, у нас є на зв'язку Міністерство культури. Пан Біденко, будь ласка, якщо ви нас чуєте.

БІДЕНКО А.І. Так, чую, пане голово, вітаю.

ТКАЧЕНКО О.В. Ух ти, який зв'язок класний. Давайте, скажіть, будь ласка, з приводу цього питання.

БІДЕНКО А.І. Все абсолютно правильно. Додам додатково, що до робочої групи окрім Міністерства юстиції необхідно додати Міністерство фінансів, тому що у нас є питання до фіскальної служби, не тільки до реєстраторів. А також необхідно долучити ліквідаційну комісію Міністерства культури, тому що до цього часу не підписані акти і не передано майно Міністерству культури, молоді і спорту.

Тому фактично я як державний секретар зараз не можу вчиняти ніяких дій, бо фактично ці установи не знаходяться в нашому віданні. Ці акти досить довгий час ми чекаємо. Як тільки вони будуть передані, ми завершимо створення робочої групи, дисциплінарна комісія буде розглядати поведінку директорки «Кінохроніки», а також зможемо офіційно спілкуватися і з фіскальною службою, і з Міністерством юстиції щодо певних дій щодо реєстратора, щодо процедур санації, щодо того, як відбулась санація, чому, отримавши 300 мільйонів гривень, досі не закрита заборгованість підприємства. Ну тобто там є багато питань, які можна вирішувати навіть на рівні міністерства.

ТКАЧЕНКО О.В. Ви зверталися до правоохоронних органів, не знаю, НАБУ, МВС з приводу цього питання, щоб не допустити розбазарювання кіностудії на час, поки ви зможете діяти?

БІДЕНКО А.І. Ні, ми не зверталися. Я думаю, через певну зміну керівництва міністерства цього не було раніше. Я думаю, ми зробимо це найближчим часом.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми готові вам допомоги також звернутися. Павло, давайте підготуємо звернення, які узгодимо з міністерством, стосовно того,

до того моменту, поки буде створена робоча група, щоб унеможливити розвиток подій на цих кіностудіях. Я вже звертався до очільників різних правоохоронних органів телефоном. Вони готові надати нам допомогу в цьому питанні. Нам потрібно тоді спільне звернення і контроль за цим питанням.

СУШКО П.М. Так уже є депутатський запит, ми всі підписали його, відправили, його не озвучили з трибуни.

ТКАЧЕНКО О.В. Не озвучували. До МВС ми, здається, зверталися.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Тому пропонується у зв'язку з тим, що все одно не буде запитів в найближчі місяці, пропонується рішенням комітету затвердити це звернення і рішенням комітету, власне, звернутися до правоохоронних органів. Така пропозиція. І сьогодні це зробити.

ТКАЧЕНКО О.В. Да. А коли ви розраховуєте, власне, перевести на баланс кіностудію? І чи варто в цьому випадку якимось чином Фонд залучати держмайна?

БІДЕНКО А.І. Ні, тут просто треба підписати акти між Міністерством культури і Міністерством культури, молоді і спорту. Наскільки відомо, вони готові. Тобто це просто політичне рішення.

ТКАЧЕНКО О.В. А політичне рішення кого?

БІДЕНКО А.І. Голови ліквідаційної комісії Міністерства культури Ростислава Карандеєва і фактично виконуючого обов'язки міністра. Ми вже неодноразово зверталися, щоб нам акти надали на підписання, просили Кабінет Міністрів, попередній склад, прискорити цей процес, ну от він не

відбувається. Зараз ми знову звернемося до Кабінету Міністрів, щоб процес прискорився.

ТКАЧЕНКО О.В. Да, Микола. Потім Юра щось прокоментує.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Ну, по-перше, справді, я Юрія підтримую, ми можемо зробити і звернення від комітету, і спільне депутатське звернення (не запит, а звернення) з теми, яку ми зараз обговорюємо. І комітетське, і спільне депутатське можемо зробити. І це пришвидшить роботу. Але у мене до pana Біденка запитання.

Я так зрозумів, що коли почали об'єднувати міністерства, перше міністерство ще не ліквідували, їх ще не об'єднали, але тепер треба буде їх вже знову роз'єднувати і нову ліквідаційну комісію створювати. Тому що зараз є рішення про роз'єднання Міністерства культури, молоді і спорту і виділити Міністерство спорту, наскільки я пам'ятаю, з цього міністерства. А ліквідаційна комісія ще є по першому міністерству. Яка у вас там процедура з об'єднаннями і роз'єднаннями?

БІДЕНКО А.І. Дивіться, пане Микола. На даний момент є функціонуюче Міністерство культури, молоді і спорту з виконуючою обов'язки міністра Світланою Фоменко. Весь функціонал міністерства виконується. Рішенням від 11 березня з цього міністерства фактично виділяється «молодь і спорт», а Міністерство культури, молоді і спорту буде просто перейменоване найближчим часом, постанова відповідна уже відправлена на погодження. Тобто ніякої ліквідації Міністерства культури, молоді і спорту не буде відбуватися. Це буде фактично перейменування і відторгнення певних функцій.

Але проблема в іншому, що те Міністерство культури, яке ліквідується і яке фактично є власником цих установ, і яке має їх нам передати, досі не передало. Тобто це питання підписання актів – звичайних актів про передачу

майна. Ну а ми зверталися до Прем'єр-міністра, щоб прискорити цей процес. Зараз будемо знову звертатися, тому що це є чисто технічне питання, але воно зупиняє, ми навіть в суді не можемо виступати щодо цього майна.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви в цьому не вбачаєте корупційну складову через те, що це триває вже такий довгий час – понад півроку, щоб за цей час, користуючись невизначеністю власників, по суті розбазарити майно?

БІДЕНКО А.І. Ну, я не можу давати такі характеристики.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Колеги, вже було озвучено депутатський запит з трибуни, депутатський запит про припинення зловживань майном державного підприємства «Національна кінематека України» і державним підприємством Київської студії хронікально-документальних фільмів на Кабінет Міністрів.

ТКАЧЕНКО О.В. Я б тоді попросив Павла Сушка і секретаріат підготувати звернення від комітету, власне, і до правоохоронних органів, причому до одного органу – МВС – забезпечити можливість... Да, я знаю, я його сам підписував...Стосовно того, щоб з майном все було в порядку. І друге – до інших правоохоронних органів щодо розслідування цієї ситуації.

Стосовно політичного рішення, як каже пан Біденко, я думаю, нам нічого не завадить так само направити листа на адресу Прем'єр-міністра і виконуючої обов'язки, щоб таке політичне рішення було прийнято найближчим часом. Принаймні це позиція комітету і, очевидно, Павло, тобі як голові підкомітету варто поставити на контроль ситуацію і доповідати комітету про хід справ. Так?

СУШКО П.М. Добре.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене єдине, пропозиція: і в одному, і в іншому зверненні комітету доповнити пунктом – і правоохоронним органам, і, власне, Кабінету Міністрів, там, в місячний термін прозвітуватися на комітеті про виконання даного звернення.

Що стосується ситуації реорганізації, то, ви пам'ятаєте, я свідомо на кожному комітеті при кожному візиті попереднього міністра ставив це питання стосовно реорганізації. Бо тут, на жаль, міністерство не в повній мірі зосередилось на цій роботі, тому за півроку не спромоглися завершити ту роботу, яка давалася три місяці відповідно до рішення. Але поза тим, наскільки мені відомо, Карандєєв як керівник ліквідаційної комісії вже не є працівником Міністерства культури. Він звільнився і перейшов на іншу роботу.

СУШКО П.М. Але він залишається головою ліквідаційної комісії. Ніхто його не знімав з цієї посади.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я, власне, до чого? Це означає, що те, що він залишається головою ліквідаційної комісії, він не може це підписати, бо він уже не працює в міністерстві. Відповідно що треба зробити? Це змінити голову ліквідаційної комісії.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Він може лишатися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Він може лишатися.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Може лишатися? Може будь-хто? Ну, я ж розумію історію. Він точно не буде цього підписувати, тому що він все, перейшов на іншу... Але я до чого? Я розумію всю складність, яка зараз лежить на міністерстві в умовах чергової реорганізації, бо це не просто зміна назви, Артем. Не просто зміна назви. Частина функцій від міністерства переходить

Міністерству молоді і спорту. Відповідно це і зміна Положення про міністерство, і цілої низки інших підзаконних, власне, актів, актів Кабінету Міністрів і наказів далі міністерства щодо життєдіяльності уже нової структури, в якій ще немає міністра. Тобто вона ще якби не сформована доконано.

Тому знову ж таки я розумію, що це неможливо зробити за місяць, неможливо. Давайте от чесно казати, що ви не зможете отримати ці...

БІДЕНКО А.І. Тут важливий момент, пане Юрію.

ПАВЛЕНКО Ю.О. ...отримати ці підприємства в своє управління, тим більше, що і підприємства будуть упиратися в певних своїх діях, те, що ми з Павлом от, власне, в рамках підкомітету їх детально заслуховували. Там є таке серйозне протистояння, і зрозуміла мотивація чому. Тому давайте тут просто цей місяць візьмемо, зрозуміємо, що ми тут максимально партнери один одному. Тут я, власне, виступаю не з точки зору критики міністерства, а з точки зору розуміння проблем, з якими ви зараз будете стикатися не тільки в цьому питанні, а в багатьох інших. Тому давайте оцей місяць от в режимі... Яка від нас буде потрібна підтримка, які звернення, ми тут просто маємо оперативно надавати. Тут не тільки Павла історія, тут, Олександр Владиславович, і ваша історія як голови комітету – ну от підтримати міністерство в його реорганізації черговій.

БІДЕНКО А.І. Я хочу звернути увагу... Чути мене? Я хочу звернути увагу, що сьогодні є всі правові підстави підписати акти хоч завтра, хоч післязавтра між Міністерством культури і Міністерством молоді і спорту, отримати нам це майно і нам приймати рішення щодо відсторонення директора, наприклад, «Кінематеки» і так далі, і так далі. Тобто немає жодних юридичних підстав цього не робити. Положення, зміни Положення, порядки використання коштів – це не стосується саме цієї ситуації. Це потім

просто залишиться в нашому віданні і все. Поки воно не наше. І чому не відбувається, ну це питання не до мене точно.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А скажіть, будь ласка, стосовно директора «Кінохроніки». Вона працює?

БІДЕНКО А.І. Так, на даний момент... Перепрошую, я сказав «Кінематеки», «Кінохроніки». Контракт до 2021 року. Тобто вона працює і необхідно створювати, щоб дисциплінарна комісія відсторонювала і вивчала.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А ви рахуєте, що вона справляється зі своїми обов'язками?

БІДЕНКО А.І. Прошу?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви вважаєте, що вона справляється зі своїми обов'язками як директор?

БІДЕНКО А.І. Ну знову ж таки я не можу це судити, це може тільки дисциплінарна комісія. Буде невірно, якщо я почну...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Запитання було підняте ще два місяці тому. І за два місяці ви не проводили службового розслідування ніякого?

БІДЕНКО А.І. Ми не можемо провести службове розслідування, бо воно не в нашому віданні. Це ж бюрократія. Воно має належати нам, це підприємство, тоді ми проведемо службове розслідування.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви – представник Міністерства культури?

БІДЕНКО А.І. ...молоді і спорту.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так. А кому підпорядковується це?..

БІДЕНКО А.І. Міністерству культури. Міністерство культури не передало нам цього.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну, получається, зловмисники цим користуються, а ми дивимося на це і нічого не можемо зробити?

БІДЕНКО А.І. Можемо. Необхідно правильне рішення: звернутися до Кабінету Міністрів прискорити передачу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Він правильно каже, це наш комітет має зробити: ми маємо звернутися до Кабінету Міністрів.

ТКАЧЕНКО О.В. Так я тільки що про це казав. Я щойно про це казав: в рішенні з одного боку ми дамо доручення Павлові тримати на контролі, з іншого боку, якщо не заперечуєте, мені. Тоді зв'язатися з Кабінетом Міністрів, власне, з Фоменко і Карандеєвим, для того щоб з'ясувати цю заплутану політичну ситуацію.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І давайте ж приймемо від комітету звернення з вимогою, з вимогою прямо.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми звернення підготуємо. Якщо ви не заперечуєте, секретаріат відправить вам його проект тексту попередньо, я так розумію...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми можемо затвердити.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте його затвердимо, да. Окей.

Хто за те, щоб відправити звернення і доручити...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У правові органи і в Кабінет Міністрів.

ТКАЧЕНКО О.В. Да. І доручити мені розібратися з бюрократичною ситуацією, будь ласка. Дякую

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І ще питання. Що зроблено по збереженню кіноплівок на «Кінохроніці» вами?

БІДЕНКО А.І. Так знову ж, ми не можемо навіть зайти туди, ми не є власниками цього підприємства. Тобто фактично вони в праві викликати поліцію...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це державна установа?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але їм не підпорядкована.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А кому підпорядковується? Державі підпорядковується? (*Шум у залі*)

БІДЕНКО А.І. Міністерству культури.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Право Кабінету Міністрів – навести порядок, тому наше звернення ми і робимо. Бо Кабінет Міністрів не ліквідував старе міністерство і таким чином не передав новому міністерству під контроль ці державні об'єкти.

БІДЕНКО А.І. Саме так.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це розумію, але коли ви були головою комітету, воно було підпорядковане кому?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Міністерству культури, яке після того...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І ви знали, що там є плівки ці чи не знали?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я знав, що там є плівки. Звичайно, знав. Я туди їздив навіть, і комітет проводив там виїзне засідання. І ми займалися цим. Але потім сталися вибори, прийшла нова влада, зупинила цю роботу, бо почала передачу. І на тому все зупинилося, а територію почали...

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А теперь смішно, да, получается.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Пять лет, это теперь смішно.

БІДЕНКО А.І. Тут важливо розуміти, що рішення справді приймалися в певний час безвладдя – восени 2019 року, коли одне міністерство ще не з`явилося фактично, а друге вже перестало виконувати функції.

ТКАЧЕНКО О.В. Дивіться, це не зовсім так. Ситуація з «Кінохронікою» - понад 10 років і ситуація з «Національною кінематекою» - понад 5 років. Так що повний hell там був уже давно.

БІДЕНКО А.І. Ні, я маю на увазі процедури, саме процедури.

ТКАЧЕНКО О.В. Ну, процедури - то вже інше питання.

БІДЕНКО А.І. ...перереєстрація.

ТКАЧЕНКО О.В. Просто воно зараз набуло фінальної стадії, так би мовити, відчуження державного майна в приватних інтересах.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. *(Без мікрофону)* Нам треба вимагати від Кабінету Міністрів передати цьому міністерству.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але чому я запитую? Тому що це нонсенс (да?), що державна установа нікому не підпорядковується.

ТКАЧЕНКО О.В. Такое бывает. Welcome to bureaucratic hell.

Дякую, рішення прийнято.

Переходимо до другого питання.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А зарплату вони звідки отримують?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ТКАЧЕНКО О.В. Вони не з бюджету.

У нас друге питання – Звіт Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. У нас мають бути на зв'язку, власне, члени Національної ради. Нагадаю, це щорічний Звіт конституційного органу. Ми зараз, якщо будуть запитання, будемо задавати. Ми можемо винести кілька рішень: прийняти, не прийняти або вважати роботу... Зараз, ви ж в комітеті цьому були, да? Ви якимось чином на комітеті приймали звіти?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Регулярно.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Регулярно відправляли в Верховну Раду.

ТКАЧЕНКО О.В. Тобто традиція є. Але так відправляли, що жодного разу Верховна Рада його не розглядала.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я перепрошую, а вже Міністерство культури не буде на зв'язку з нами?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Бо до них в «Різному» ще я зібрався звернутися.

ТКАЧЕНКО О.В. Я попрошу секретаріат, щоб Біденко не зникав зі зв'язку і десь в «Різному» з'явився знову.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Думаю, що за півгодини-годину.

ПРЕДСТАВНИК НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ. Шановні колеги, ми вас чуємо.

ТКАЧЕНКО О.В. Ого! А вас більше 10-и?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ні, тільки ми щільно сидимо, на жаль.

ПРЕДСТАВНИК НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ. Нас 4 ваших і 2 не ваших – нас шестеро.

ТКАЧЕНКО О.В. А скільки вас там?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Шестеро, всі, повний склад.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. А ви когось бачите з нас чи ні?

ТКАЧЕНКО О.В. Ну, зараз я подивлюся, кого ми бачимо. Оля, ти випадаєш з кадру. По центру краще, щоб тебе було видно, так.

(Шум у залі)

Тобто ви фактично всі там зібрались.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Так.

ТКАЧЕНКО О.В. Всі наявні члени.

У нас питання розгляду Звіту Національної ради. Ольга, вам слово. Кому?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Так, напевно, я почну.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Шановні депутати, трохи незвична форма, але ми сподіваємося, доброго дня, що ви всі отримали копії нашого Звіту, ознайомилися з ним. Тому я не буду його детально переказувати, а скажу якісь загальні речі. Перш за все, тут зібралися всі члени Національної ради, теперішній склад. Двох зараз немає, нас шестеро.

Звіт ми, як завжди, зробили у відповідності до вимог. Структура дотримана, ви можете переглянути його і побачити, що він складається із 9 глав. Наприкінці, як завжди, ми даємо додатки, інфографіку, щоб можна було переглянути і підтвердити все, що сказано текстом, в такому вигляді. Не буду вам зараз перелічувати склад, тому що, очевидно, це зайва буде робота, скажу лише загальні речі, що Національна рада виконувала, як завжди, ті

функції, які на неї покладені законом. Але пріоритетом на минулий рік були визначені кілька тем, і я їх вам зараз перелічу.

Перша, звичайно, це інформаційний захист держави від впливу пропаганди, дезінформації. Ми, як могли, як закон нам дозволяв старий, боролися з мовою ворожнечі, з усіма проявами ведення гібридної війни настільки, наскільки це було можливо в межах того закону, який уповноважував Національну раду на якісь дії. Нам дуже було важливе питання мовлення українських ТРО на території проведення Операції об'єднаних сил на тимчасово непідконтрольних територіях, а також в окупованому Криму і прикордонних районах, які межують з Росією.

Проект мовлення громад був дуже показовим. Працювали дуже серйозно над розширенням еха мовлення «Суспільного мовника» і комерційних радіостанцій. Цифрові стандарти мовлення цей рік захопили, багато роботи було в зв'язку з переходом на цифру.

Цей рік мав двічі виборчі кампанії. Відповідно у нас працювала робоча група, яка дуже серйозно займалася моніторингом. Але в умовах, колеги, того старого законодавства, яке так і не змінилося, ми могли зробити тільки те, що ми зробили, тобто моніторили, подавали дані в ЦВК. Ми проводили це дуже відкрито, у нас всі міжнародні організації присутні були, громадськість, це обговорювалося.

Дуже багато було спірних питань, які ми між собою вирішували. Все це відбилося у Звіті, який ми подали у Верховну Раду із сподіванням, що це буде використано для подальшого законодавчого вдосконалення, адже ми щороку про це доповідаємо, про певні виклики, які виникають, і щороку фіксуємо нові прояви порушень виборчого законодавства. Але, на жаль, наші можливості абсолютно обмежені для того, щоб ми могли впливати на подібні порушення. Тому ця робота була просто дуже важливою, і народні депутати брали участь у наших засіданнях і висловлювали свої думки. Тому ця частина була дуже важливою минулого року.

Також важливим дуже моментом було вироблення правил захисту дітей у медіа. Ми виробили ряд дуже важливих документів, які би захищали дітей при їхній участі у телепередачах та при використанні...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Зникло все. У них щось.

ТКАЧЕНКО О.В. Прийом, прийом, Нацрада.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Волинь є на зв'язку, пане Олександрє.

ТКАЧЕНКО О.В. Хай вже буде Волинь.

_____ . Ми тут теж колективно зібралися і уважно слухаємо, і будемо включатися в обговорення.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. А ви зараз чули, що я говорила?

ТКАЧЕНКО О.В. Останні 2 хвилини – ні, Ольга Володимирівна, не чули. Ви пропали.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Це була дуже важлива...

ТКАЧЕНКО О.В. Якщо можна, повторіть, будь ласка, тоді.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. А ви про виборчу кампанію почули чи про що останнє, ви не можете мені нагадати?

ТКАЧЕНКО О.В. Про виборчу почули, да.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Далі я сказала, що дуже важливою частиною роботи Національної ради було вироблення правил захисту дітей від шкідливого контенту. Вона була важлива не тільки тому, що ми займалися питанням захисту дітей під час їхнього використання при зйомках чи коли говорилося в програмах про них, а тому, що це була одна з форм...

(Шум у залі)

Пане голово, ви би хотіли, щоб я ще раз розповіла?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ні, ми вас слухаємо. Хтось заліз в кадр просто, от залазить попереду вас рукою.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Із кадру)* Я поправляю.

(Шум у залі)

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Я не знаю, мені продовжувати? Чи ви мене чуєте?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Просто пан Олександр вийшов, а решта слухає.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми вас слухаємо.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Добре. Отже, про дітей я завершу. Справа в тім, що при відсутності загальної згоди на ринку для вироблення кодексу мовлення, про який давно ми мріємо, щоб були в руслі саморегуляції, всі компанії погодилися на певні правила, стандарти в мовленні. Попри відсутність, ми все ж таки спромоглися на певні кроки. І якраз згоди досягли у відношенні захисту дітей. І треба сказати, що коли ця робота починалася бурхливо, з недовірою одне до одного, до регулятора, з підозрою про спроби впливати на канали через такі акти, це завершилося дуже професійною дружньою роботою, наслідком якої є 4 акти, які ми виробили. Зараз погодилися про наступні, зокрема зараз іще подумали про те, що необхідно

виробити ще документ, акт такий про гендерні стандарти у мовленні. І ми цією частиною роботи пишаємося. От ми робили це разом із Радою Європи, публічно обговорювали ці речі. Головне, що є чудовий результат.

Очевидно, треба сказати, що міжнародна співпраця з регуляторами європейських країн, з інституціями Ради Європи, Євросоюзу у нас зараз на достатньо високому рівні. Ми представлені на платформі ЕПРА, де не просто слухаємо, як відбувається робота у регуляторів європейських, а і пропагуємо свій власний досвід. І треба сказати, що наш досвід, особливо у сфері інформаційної безпеки, він користується інтересом, і ми багато обмінюємося своїм досвідом із колегами.

Ну і відповідно ви можете у цьому Звіті побачити основні показники. Якщо ви дивитеся зараз на *(нерозбірливо)*, то ви бачите, що ви тут можете дістати усю інформацію щодо стану ринку: скільки у нас є...

ТКАЧЕНКО О.В. Ольга Володимирівна, перепрошую. Я от як людина, яка завжди цікавиться цифрами, хотів би спитати. А бюджет ваш тут є? Нема. Не бачу його.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Бюджет? У Законі не передбачений для Звіту, що ми подаємо.

ТКАЧЕНКО О.В. Ай-я-яй.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Є певна структура, вимоги до структури Звіту, і там бюджет ми не подаємо. Але якщо комітет хоче поцікавитися, то ми можемо надати додаткову інформацію.

ТКАЧЕНКО О.В. Ну, ми б були зацікавлені, тому що ми, в принципі, подавали бюджет на цей рік і він мав бути збільшений. І нам потрібно розуміти, по-перше, стан справ цього року, виконання бюджету минулого

року, тим більше з огляду на проект закону, який ми обговорюємо, є збільшення повноважень Національної ради. Прогнозована історія стосовно цього питання, я думаю, не завадила б членам комітету розуміти бюджетно-складову діяльність. Буду вдячний.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Добре.

Правда, треба сказати, що оскільки ми ще не знаємо точно, яким буде закон і які повноваження все ж за Національною радою будуть закріплені, відповідно ми приблизно собі уявляли такий бюджет, подавали самі цифри, але подамо, якщо це необхідно зараз подати. Це буде дуже приблизно. Ми навіть в останньому, там у нас є завдання і пріоритети діяльності на наступний рік, ми перелічили там фактично всі пріоритети, які ми завжди для себе виділяємо як головні, а певним пунктом ми зазначили, що відповідно до Закону про медіа ми будемо ці пріоритети вибудовувати.

Тому ми чекаємо на те, що закон буде розглядатися якнайшвидше, ми мріємо про це.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, якщо будуть запитання, будь ласка.

_____ . Дозвольте питання з Волині.

ТКАЧЕНКО О.В. Да, будь ласка.

_____ . Доброго дня, шановні члени комітету! Найперше, хочу подякувати за можливість скайп-включення з Волині. Хочу сказати, що така форма, вона є зараз виправдана, і карантин, і потреби його дотримання – якраз це те, що зараз на часі.

У мене є питання до пані Олі як людини, яка правильно акцентувала у своєму звіті питання інформаційної безпеки. І в контексті інформаційної безпеки я б хотіла почути відповідь, наскільки у відсотках Україна покрита

вітчизняним мовником. Чи є у вас така достовірна інформація? Як часто ви проводите такі виміри? І скажіть, будь ласка, яка ситуація зараз з покриттям національним мовником саме прикордонних територій? І Волині, яка включена в перелік цих прикордонних територій.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Що значить «вітчизняним мовником»?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Національним суспільним мовником чи взагалі...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Йдеться про теле... Провідні канали. Взагалі. Йдеться про взагалі.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Таке покриття національним мовником, ми такі виміри... Будь ласка, пан Олег. Олег Миколайович Черниш відповідь і додасть Олександр Борисович Ільяшенко.

ЧЕРНИШ О.М. *(Режим відеоконференції, погано чути)*

Глядачі користуються трьома основними типами: супутник, кабель і ефір. Вони приблизно рівні по кількості населення, яке приймає таким чином сигнал. Якщо брати кабельне телебачення, поширене в основному в містах, це близько 3 мільйонів домогосподарств, приблизно рівні частини. Якщо брати ефірне покриття, на зміну аналоговому ефірному телебаченню прийшло цифрове. Аналогове покриття збереглося тільки в зоні проведення ООС і на «прикордоні» – там, де ми межуємо з Російською Федерацією і, в тому числі, з окупованим Кримом.

Є певні проблеми з цифровим ефірним покриттям. І свого часу працювала міжвідомча комісія при Держкомзв'язку, яка розробила план, в якому передбачалося встановлення 48 додаткових передавачів для першого мультиплексу, щоб покрити так звані білі плями.

Що стосується безпосередньо Волинської області, як ви зверталися, там є проблемні місця, особливо це (*нерозбірливо*) Волинської області, це Камінь-Каширський, (*нерозбірливо*). І хочу сказати, що Національна рада прийняла рішення в цьому році про розбудову мультиплексу, в якому ми думаємо, що оператором буде концерн РРТ, який якраз і передбачає покриття зокрема тих прикордонних місць, де (*нерозбірливо*) важко прийняти цей сигнал .....

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Олександр Борисович.

ІЛЬЯШЕНКО О.Б. Трішечки по Волині. Дійсно, там в (*нерозбірливо*) буде, ми прорахували разом з УДЦР, ще один передавач можуть встановити «Зеонбуд» ..... на МХ-1 (???) Це збільшить покриття прикордонні.

І друге, що 11 березня була нарада в РНБО, де вирішили (один з пунктів протоколу) – це Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення, Українському державному центру потрібно обговорити всі місця, в котрих буде проведено заміри, додаткові заміри по всій країні, щоб з'ясувати покриття. Так ось, ми наполегливо казали, що ці заміри повинні бути також по Волині. Будуть заміри ці проводитись разом, щоб не було суперечок, це компанія УДЦР, «Зеонбуд», представник Національної ради, щоб потім не було, що ці заміри когось не влаштовують. І потім вже після цих замірів ми будемо казати про цільне покриття.

_____ . Я дякую за ці відповіді. Ми саме хотіли почути на правду, щоб було пришвидшене фінансування побудови загальнонаціонального мультиплексу і щоб це питання якраз зрушилося з місця в 2020 році. Ми вам вдячні за те, що ви підняли питання про аудит покриття, це вкрай важливо, і зробити звірку по всіх районах саме прикордонних.

І третє. Я би хотіла ще уточнити, яка ситуація із місцевими мовниками, зокрема виділенням частот для місцевих мовників? Ми знаємо, що з 2018

року була постанова про надання частот і ліцензування місцевого мовника. Чи зрушилося це питання з місця за два роки?

Дякую.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Наш звіт говорить про це. У нас в 2019 році Національна рада провела 6 форматних конкурсів для розвитку місцевого мовлення. Це в рамках проекту «Мовлення громад». І 52 локальні радіокомпанії отримали змогу мовити в окремих регіонах, забезпечуючи населення місцевою інформацією та виконуючи функції оповіщення громадян про надзвичайні ситуації.

Ретранслюють вони «Суспільне мовлення» та «Армію ФМ». Також замовлено нами прорахунок 90 частот для подальшої реалізації цього проекту. Я про радіо говорю.

_____. А телебачення?

_____. Я додам по телебаченню.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Дякую. Я додам, що три програми НСТУ отримали 87 частот. Українські слухачі зараз зможуть слухати «Суспільне» в багатьох куточках...

Додайте, будь ласка.

_____. Я по телебаченню, що дійсно є велика стурбованість тих компаній, які мовили в «аналозі», а наразі ще не отримали ліцензії цифрові. Ну, по-перше, ми завдяки Нацраді також відтермінували відключення аналогових місцевих мовників. Вже провели ми 11 конкурсів в 11 містах. Отримали місцеві мовники цифрові ліцензії. Наразі були у нас проблеми з УДЦР і з Генштабом з погодженням нових частот для місцевих мовників. Але от зараз це зрушилось з місця, і ми сподіваємось, що до,

мабуть, 1-го червня, може, до 1-го липня ми встигнемо ще провести декілька цифрових конкурсів для місцевих мовників.

_____. Ми би просили, щоб ви прискорили цю процедуру.

_____. Ми будемо проводити конкурси: Кременчук... Так що така робота іде.

_____. Будь ласка, прискорте цю процедуру, тому що це непропорційно – кількість міст в Україні, а тільки 11 ліцензій з 2018 року. Ну, це ..... Дякую.

_____. Це не 11 ліцензій, це 11 міст. А ліцензій було видано вже місцевим мовникам близько 40-а. Але я ж кажу, що тут питання не тільки в Нацраді. Ну, ми намагаємося це робити як можна скоріше. І це питання йде не про всіх місцевих мовників, це питання йде лише про тих мовників, у яких була аналогова ліцензія. Якщо місцевий мовник мовив в кабелі, то ми йому пропонуємо і надалі мовити в кабелі.

_____. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Микола.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

У мене немає питань до колег, у мене є коротка своя думка з приводу нашого сьогоднішнього питання. От добре, що колеги там є. По-перше, у нас присутні члени фракції «Голос». Я їм хочу подякувати за те, що вони прийшли на комітет, бо у нас немає представництва в комітеті. Всім дякую.

По-друге, ну, у нас є претензії до Нацради. Ми знаємо про ці так звані антиукраїнські канали, які під виглядом українських у нас ведуть

проросійську політику, ми це чудово розуміємо. Колега Соломія Бобровська, ось, звертала увагу на те, що необхідно моніторити новостворений канал «Дом» і як він виконує функції іномовлення. Але загалом хочу сказати, що, звичайно, робота цієї Нацради, я її особисто загалом оцінюю позитивно.

Хочу декілька речей наголосити, оскільки я якраз працював колись в Національній раді, знаю, наскільки це складно. Ця Нацрада провела найбільшу за всю історію кількість конкурсів на отримання ефірних ліцензій. Оголошено 19, підбито підсумки 18 конкурсів. Не стояла осторонь, продовжувала вживати заходи щодо інформаційних загроз в національному телерадіопросторі. Зокрема припинена ретрансляція в кабельних мережах 86 російських каналів. Розвивалося мовлення в прикордонних районах на тимчасово окупованій території. За рік видано 84 дозволи для такого мовлення. Це велика робота.

Про розвиток громад колеги вже сказали, не буду повторювати. Були проведені дві виборчі кампанії, і пані Оля про це говорила. Це теж позитивно з точки зору передвиборчої агітації на телебаченні і радіо. Ні до кого не було жодних претензій, вони проводилися справедливо. Нацрада проводила роботу по дотриманню телекомпаніями мовного законодавства. І для мене як для співавтора Закону про мови це надзвичайно важливо.

Позитивним можна вважати продовження переходу від карального органу до органу регулювання. В 2019 році застосовано лише 98 санкцій, тоді як в 2018-му їх було 128, а в 2017-му 153, це позитиви.

Але в мене інше питання (знову, не до членів Нацради, а до нас всіх, колеги). Колеги, Президент Звіт Нацради не затвердив, причому зроблено це було досить дивно, тому що жодної мотивації по тому, чому Звіт Нацради не затверджений, ми не отримали. А без мотивації відповідно до європейських правил це, по суті, є втручання в діяльність незалежного органу. Ми маємо це знати. Тим більше, що всіх 4-х членів Нацради від Президента звільнили, а потім 2-х чомусь призначили. Тих самих. То вони хороші чи погані?

І тому мені здається, що ми не можемо розглядати питання звіту без того, щоб розуміти позицію Президента. І я пропоную звернутися до Президента з проханням додати нам свої мотивації, тому що... Я позитивно ставлюся до цієї Нацради, але якщо ми ставимося до неї позитивно, а Президент оцінює негативно, може, Президент має рацію? Тоді треба знати чому. От в чому суть питання. Бо це неприпустимо, коли Президент звільняє і призначає членів Нацради без жодної мотивації. Це неможливо. І не пояснює, чому він не прийняв цей звіт.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую, Миколо.

Ну, по-перше, не ми, а ви оцінюєте позитивно. Не всі ми можемо оцінювати позитивно.

У кого ще будуть запитання? Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Є запитання. Шановні колеги, з повагою до кожного із членів Національної ради, з якими ми мали можливість працювати останні більше як 5 років і заслуховувати, власне, звіти, я можу говорити в динаміці зміни в роботі Національної ради з питань телебачення і радіомовлення. Але у мене одне застереження і запитання.

Що стосується застереження, то, власне, ми зараз заслуховуємо Звіт Національної ради, якої фактично немає, бо із 8-и членів Національної ради зараз присутньо 6, а у цих 6-и прекрасних людей у 3-х фактично закінчилися повноваження. Таким чином от повноцінних членів Національної ради на цю хвилину є аж троє із 8-и. Відповідно я думаю, що нам треба зараз максимально пришвидшити...

ТКАЧЕНКО О.В. Я б зауваження зробив: не треба ділити на повноцінних і неповноцінних.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ну, є виконуючі обов'язки члена Національної ради, а є повноцінні члени Національної ради.

ТКАЧЕНКО О.В. Ви застосували таке формулювання, яке може бути образливим.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ну, можливо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. *(Без мікрофону)* ...постійно діючий орган, пане голову. Вони постійно працюють .....

ТКАЧЕНКО О.В. Да, ми закон проголосували.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ну, я в даному випадку роблю це як певне застереження до сьогоднішнього складу Національної ради, який звітується. Звичайно, важливо було б на кінець-то заслухати, як того вимагає закон, Звіт Національної ради у Верховній Раді України, чого, на жаль, не було зроблено жодного разу в минулому скликанні Верховною Радою України, так Звіт і не дійшов, все зупинялося.

ТКАЧЕНКО О.В. А можна запитати вас як свідків історичної пам'яті, а чого він не доходив?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Мені важко пояснити, чому тодішня більшість у Верховній Раді фактично блокувала чи боялась, чи не допускала Національну раду до звіту у Верховній Раді України. Ми як тодішня опозиція вимагали постійного звіту Нацради. І, до речі, комітет постійно ініціював даний звіт у Верховній Раді України. Тому які мотиви були попередньої влади, мені важко пояснити. Сподіваюсь, що цих мотивів немає у нової влади і у нової більшості.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас зараз карантин.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ну, карантин, я ж розумію. Після карантину це можна буде зробити.

ТКАЧЕНКО О.В. Це ж Миколин комітет.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* ..... Я розумію, що це був не його комітет, але він був якраз ..... в коаліції. Було б цікаво .....

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я чув якраз інше, тому що я чув, що комітет блоку звіт Нацради. А членом комітету, який блокує звіт, був колега Павленко. Тому мені складно сказати, чому не було звіту і я не хочу, щоб наш комітет звинувачували в тому, що ми або блокуємо звіт або в той чи інший спосіб приймаємо якісь невірні рішення. Тому я і просив звернутися до Президента з тим, щоб він дав свої пояснення, які ми або підтримаємо, або висловимо свою точку зору.

Дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Перше – це як застереження. Я думаю, що треба навести лад і сформувати повноцінний працюючий склад Національної ради з тим, аби не було жодних можливих застережень до повноважень і Нацради в цілому, і до кожного члена Нацради окремо.

І друге. Друге, власне, запитання. Шановні колеги, ви дійсно от динамічно (особливо якийсь період) попрацювали по боротьбі з телеканалами, які мали і мають опозиційну точку зору, мотивуючи різними причинами, про які, зокрема, і Микола Леонідович говорив, але це його точка зору. А от скажіть, який стан розгляду всіх цих ваших санкцій, які ви здійснили, ну, зокрема, до телеканалу NewsOne, якщо не помиляюсь, «112» і

чи вважаєте ви і до сьогодні, бо одне із попереджень чи одна із санкцій, я вже не пам'ятаю, яка саме, але вона зокрема була до телеканалу NewsOne на підставі, зокрема, і мого висловлювання в прямому ефірі як народного депутата України. Але за моє висловлювання як народного депутата України в прямому ефірі ви чомусь притягнули до відповідальності відповідний телевізійний канал. Чи вважаєте ви це взагалі правомочним, щоб телеканал ніс відповідальність за те, що говорить народний депутат в прямому ефірі на цьому телеканалі? Причому по відношенню до мого висловлювання жодних позовів чи застережень, чи санкцій ні з боку вас, ні з боку правоохоронних органів, ну, за ці півроку так і не було.

Дякую.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Пане Павленко, я не знаю, я як неповноцінний член, напевно, не маю повноважень відповідати. Тому передам слово повноцінному Юрію Зіневичу. Але хотіла би вам нагадати, що саме народні депутати проголосували відповідний закон, який власне повноцінність якимось чином утримує і ми виконуємо свої повноваження цілком законно і легітимно. Я не знаю, може, ви й не голосували, але ж це були рішення Верховної Ради.

Щодо вашого запитання я передам якраз слово Юрію Михайловичу Зіневичу, який, сподіваюсь, вам відповість повно, хоча з часом ви, перепрошую, але трошечки перекручували. Я лише почну з того, що відповідальність за те, що відбувається в ефірі, все ж таки, на мій погляд, несе завжди мовник. А подробиці Юрій Михайлович.

ЗІНЕВИЧ Ю.М. Юрій Зіневич, Національна рада.

Шановні колеги, стосовно застосування санкцій. Проводиться моніторинг практично всіх телеканалів. Відповідно проекти рішень готуються незалежно від того, кому належить канал, якісь політичні вподоби – таке взагалі не враховується і не враховується приналежність до будь-яких

політичних партій. Це загалом забезпечується тим, що в Нацраді є члени, призначені від абсолютно різних, скажемо так, і гілок влади, і відповідно з різними вподобаннями, тому кожне рішення приймається колегіально шляхом щонайменше 5-и голосуючих. Це стосується того, що в деяких випадках санкції приймаються членами Нацради і голосується, в деяких – ні.

Також, як ви знаєте, у кожній телерадіоорганізації є можливість оскаржувати наші рішення в судах. Всі телерадіоорганізації успішно цими інструментами судового оскарження користуються. Успішно в тому сенсі, що вони подають позови і можуть відстоювати свої права в судах. Якщо говорити про статистику судових розглядів, то все ж таки більшість судових рішень на користь рішень про санкції, прийняті Національною радою.

Безумовно, рішення знаходяться в різних судових інстанціях. Як ви розумієте, рішення першої інстанції, яким би воно не було, воно завжди якоюсь стороною оскаржується і допоки не набуде сили рішення апеляційної інстанції, то воно не вступає в силу. Далі йде касаційне оскарження. Тому по суті є десятки судових розглядів, які на різних стадіях знаходяться в судах. Але все ж таки, підкреслюю, що більшість рішень судів законність рішень Нацради щодо застосування санкцій підтримують. Я вважаю, що це демократична процедура, тому що таким чином всім забезпечена можливість, скажемо так, захисту своїх прав, якщо вони вважають, що вони порушені, ці права.

ТКАЧЕНКО О.В. Тут кашляти почали.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо можна?

ТКАЧЕНКО О.В. Да, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я ще раз перепрошую, можливо, за некоректне висловлення стосовно повноцінних – неповноцінних, я мав на увазі

виконуючого обов'язки і членів Національної ради. Разом з тим я так і не почув відповіді. Тобто ви вважаєте як члени Національної ради і до сьогодні, що телеканал несе відповідальність (ведучий, авторський колектив) за моє висловлювання як народного депутата в прямому ефірі?

_____. Пане Юрію, дозвольте я відповім. Насправді, час від часу на каналах відбуваються такі події, які на наш погляд порушують законодавство. Але якщо канал в змозі припинити таке порушення і робить це, ми в таких випадках не маємо жодних претензій до каналу. Якщо канал в таких ситуаціях не приймає ніяких кроків для того, щоб спинити подальше порушення закону, то тоді вже і канал має відповідати за подібну поведінку. Бо завжди можна сказати: «Зупиніться!» Завжди можна перейти на іншу тему, завжди можна запустити рекламу. Це світова історія. Канали відповідають і за більші вади в прямому ефірі, але якщо вони відреагують вчасно, то відповідальність тоді знижується.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. А я також сказала б в даному випадку, що народні депутати не повинні наражати мовників на такі речі. Вони повинні також відповідально ставитися, розуміючи, що відповідати буде мовник, оскільки прямий ефір чи це запис, звичайно, записів більше надається до санкціонування, але народні депутати якраз повинні стежити за тим, що вони роблять і які меседжі суспільству таким чином запускають і не наражати канали на проблеми. Так що, пане Юрію, дякую.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене все-таки тоді запитання. Я перепрошую, пане голово.

ТКАЧЕНКО О.В. Хронометраж.

ПАВЛЕНКО Ю.О. То в чому... Ви ж, я так розумію, мене звинувачуєте тепер, що мій вислів підставив телеканал. Тому, будь ласка, як член Національної ради дайте мені як народному депутату, члену комітету от ваш висновок стосовно моєї фрази, за яку ви наклали санкцію, і що саме в цій фразі ви вбачаєте таке, що нанесло там шкоду чи державності і так далі, і так далі відповідно до тієї санкції. Так от я хочу у членів Національної ради почути. Дайте цитату, чому ви по відношенню до неї. *(Шум у залі)* Я пам'ятаю, я хочу знати, чи члени Національної ради знають, за що вони рішення ухвалюють стосовно... Вони мене вже звинуватили в тому, що я підставляю канал, але фразу так і не назвали. Поясніть. От я хочу від них... Ретельно готувалися члени Нацради до цього звіту чи неретельно?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Я вважаю, що якщо це не відображено у звіті, ця ситуація, то можна запросити відповідні документи. Там же були якісь документи під рішенням про санкції. Треба подивитися на вашу цитату, пане Юрій, треба тоді, щоб...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви вже видали книгу ваших цитат?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ...ці висновки перед собою, тоді б була обгрунтована дискусія.

ТКАЧЕНКО О.В. У мене є пропозиція. По-перше, члени Нацради можуть відповісти зараз, а по-друге, потім буде моє звернення до пана Юрія з приводу питання, яке ви підняли. Дякую.

Спершу Нацрада відповість.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ну, по-перше, ми ретельно готувалися до звіту, але, не знаю, ми не вивчили напам'ять усі цитати, їх дуже багато. Ми звідти не виділили як найяскравішу цитату – цитату пана Павленка, тому

перепрошую, звичайно, що так вийшло, що вашу цитату я зараз не наведу достеменно. Але у нас всі рішення викладені на сайті, ми можемо, ви можете також вказати нам, що саме маєте ви на увазі, і на ваш запит ми надамо відповідь.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка, у нас тут колеги з інших комітетів в гостях, теж цікавляться.

БОБРОВСЬКА С.А. Дякую. У нас, на жаль, комітети не проводяться. Кажуть, найкраще, що можна зробити, це бути вдома. Але я тішуся, що можна попрацювати з вами.

Ну, по-перше, хотіла би подякувати Сергію Костинському, його тут вже немає, на жаль, в складі Нацради, але ми багато з ним разом спільно працювали, зокрема по Одеській області. Тому це от був такий пас для колег, які сьогодні лишилися і продовжують працювати в Нацраді, щоб темп не збавлявся.

У мене, насправді, два питання. Перше – щодо телеканалу, справді, «Дом». Як успіхи з моніторингом цього телеканалу? Він з 1 березня мав мовити. На жаль, в Інтернеті його неможливо знайти так само, як, власне, і на телеканалах телевізора. Чи це мені треба як громадянці чи народному депутату їхати в Луганську, Херсонську чи іншу область, щоб знайти, як він мовить і теж побачити, який контент насправді там дався, яка законодавча база? Це, напевне, питання до все ж таки Мінкульту. На базі чого він мовить? Це перше. Отже, про моніторинг телеканалу «Дом».

Друге щодо Одещини. Ніхто не відміняв 110 кілометрів з Придністров'ям, ніхто не відміняв мовлення румунське й російське з території Молдови. Проте, як на мене, ваші відповіді до пани Ірини Констанкевич щодо нового аудиту, у нас не змінюється поширення ані цифри «Зеонбуду», ані мультиплексу РРТ від кількості проведених аудитів. Так у мене питання тоді ще до стратегії в цих от ризикованих областях. Це

зокрема, до речі, може бути і Харківщина, не обов'язково Одещина, щодо мовлення, теле- і радіомовлення. Як діяти і працювати там? Тому що ми реагуємо реактивно на Донецьку, Луганську, Херсонську (очевидно, чому), а що, власне, з іншими «червоними» областями? Це, власне, два моїх питання.

І третє. Як вже репліка до пана Миколи Княжицького. Я вважаю, що телеканали загальнонаціональні, які мовлять і ведуть антидержавну політику, хоча б роблять одну корисну справу: вони показують нам чітко колаборантів, хто їздить у Москву. Це хоч одна корисна справа, яку побачать всі громадяни України.

Дякую.

_____. Я перед тим, як Національна рада почне відповідати, коротко хочу сказати, що Національна рада не може, вона не має такого права, ініціювати ліцензування будь-де. Вона може моніторити, вона може ліцензувати. А законопроектом про медіа визначено, з чим ми, в принципі, більш-менш всі згодні, що Національна рада зможе формувати стратегію, якою буде керуватися держава, затверджувати її у Верховній Раді нами або нашими наступниками, але зараз Національна рада – це регулятор, вона не може ініціювати щось типу давайте, от, зробимо якісь там нові мультиплекси. Це державні ініціативи або приватні ініціативи. Це я просто пояснюю про функціонал Національної ради.

ТКАЧЕНКО О.В. Відповідайте, будь ласка.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ну, я лише хочу нагадати, що ми зараз звітуємо за минулий рік, за 2019 рік. Тому деякі речі, які зараз запитують, я думаю, що це в порядку просто дискусії принагідно, так? Тому що багато питань тих, які зараз поставлено, вони стосуються не тільки звітного періоду.

По-друге, хочу сказати, що у нас немає такої історії, як один член дає пас іншим, які повинні, як сказати, підхопити прапор чи ще щось? У нас

колегіальний орган, ми всі разом беремо участь у рішеннях, які приймаються з тих чи інших напрямків, і всі разом працюємо над кожним напрямком. У нас немає такого, що хтось один зробив величезну роботу, а потім решта може цю роботу (як сказати?) стратити чи не робити. Тобто я просила би, щоб ми тут не виділяли якогось одного і не применшували потім роботу всього колегіального органу.

Що стосується каналу «Дом». Ви сказали, що його ніде немає. Щойно колега бачив його. Але... Ти хочеш відповісти? Олег Миколайович Черниш відповідь щодо... Ви запитали про моніторинг?

ЧЕРНИШ О.М. Цей проект канал «Дом», ви знаєте всі, «Дом-1» - це проект, який запустився зовсім недавно, він транслюється тільки засобами ефірного телебачення і на окуповані райони. Планується, що він буде мовити з ефірних передавачів, і 1 березня було задіяно, якщо я не помиляюсь, 4 передавачі. І зараз наші співробітники в Донецькій, Луганській і Херсонській областях якраз здійснюють моніторинг. Про результати нас проінформують і ми зможемо точно тоді надати вам інформацію, після того, як він буде проведений. Буквально пройшло 10 днів – 15 днів, як вони здійснюють мовлення, так що ще зарано про це казати.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ще зарано давати звіт.

Будь ласка, по Одесі. Ільяшенко Олександр Борисович.

ІЛЬЯШЕНКО О.Б. Я вам по Одесі маю відповідь, тому що Одеська – це така область, де ми дійсно маємо вже результат, тому що є мультиплекси «Зеонбуду», які працюють, є додатково 22 міста по Одеській, де працює місцевий мультиплекс концерну РРТ. В цьому мультиплексі наразі мовить 11 місцевих мовників. І є розширення першого мультиплексу «Зеонбуда», це додатково 7 населених міст, де вже встановлені передавачі, де на сьогодні проходить тестове мовлення, і я сподіваюсь, що до кінця місяця вже в

повному обсязі буде додатково 7 міст мати змогу дивитися цифрове мовлення. Тому по Одесі якраз у нас непогана ситуація.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Пане голово.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка, але я хотів б нагадати, що ми уже сидимо півтори години і наражаємо себе на небезпеку. Будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Буквально два питання.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Возле Шахова сидел.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Шахов з нами сидів.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ще не підтверджено.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Но похоже.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У всієї родини Шахова.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Насправді, да, у всієї родини, так що треба тільки бажати колезі одужання, звичайно.

ТКАЧЕНКО О.В. Будь ласка, запитання і переходимо до «Різного».

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Буквально два уточнення. Власне, мене цікавила Одеська область не в контексті того, де мовить, які міста, а який відсоток не покриті і з білою плямою лишається, де нам треба пропрацювати. Це перше.

І друге. Ще раз повернусь до телеканалу «Дом». Я без жартів абсолютно питаюся, де його можна знайти? Тому що ваш колега побачив, це класно. Потім ви говорите про 4 передавачі в Донецькій, Луганській і Херсонській (так?), якщо правильно ми почули? То як його можна побачити ще в Києві? Дякую.

ІЛЬЯШЕНКО О.М. Я відповім. Ви ніяк його не можете побачити в Києві, бо так, як він створений, і так, як складається зараз його програма передач, і так, як він отримав ліцензію, його можна бачити лише на територіях, які поруч з кордоном між контрольованою і неконтрольованою територією. Бо програмний продукт, який зараз йде на каналі «Дом», він наданий лише за умови, що він не буде доступний на всій решті території України. Це є така ..... модель промування всього каналу. Тому ми як Національна рада маємо отримати соціальний канал для моніторингу, але ніде в Україні ви його не маєте бачити, лише на лінії зіткнення, лише у приграничних районах.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ви питаєте, де ми його знайшли. Колега знайшов на каналі Ютуб.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але там фрагменти, там не прямий...

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. ...просто побачити, що він існує. Відповідь ви отримали.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

У мене є своїх два запитання, але перше питання до пана... Ви з Шаховим розмовляєте? І що?

Питання і прохання як у члена слідчої комісії з приводу власності, пане Юрію, до вас. До вас питання, прохання. Я – член слідчої комісії з питань

придбання каналів «112», ZIK та NewsOne. Ми вже два місяці пробуємо покликати колегу Козака на засідання комісії. І він якось нас зневажливо, «неповноцінно» ігнорує. Могли б йому привіт передати, щоб він якось все ж таки завітав в масці і без маски? Після карантину?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Але це не мої повноваження. Я, на жаль, не маю з ним комунікації. Але він приходить регулярно на роботу в Верховну Раду України.

ТКАЧЕНКО О.В. Побажайте йому здоров'я.

У мене питання до Національної ради, два. Перше змістовне з приводу ситуації, наскільки я знаю, яка свого часу склалася, мені б хотілося дізнатися, в якому вона стані. Був такий кейс, про який говорилося, в тому числі в пресі, з приводу закупівлі обладнання щодо моніторингу. Здається, сума, яка фігурувала в закупівлі, десь близько 100 мільйонів гривень. Який стан зараз цієї справи? Чи працює це обладнання і що відбувається з цим моніторингом?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Я, звичайно, воліла би, щоб на це питання вам міг відповідати экс-голова Національної ради Юрій Артеменко, який до терміну склав з себе повноваження, оскільки цей проект і більшість цієї угоди вів він. Ви поставили, звичайно, болюче питання для нас.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, я би хотів, щоб ви звернули увагу на це, хто не в курсі. 100 мільйонів гривень.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Так. Були сплачені 100 мільйонів бюджетних коштів, це правда. Ці гроші були сплачені, як на мій погляд, дивним чином наперед, велика частина, безпідставно. Компанія «Новітнє обладнання» (???) уклала ці угоди із тодішнім керівництвом, ну, керівником, який представляв

Національну раду. Обладнання завезене, але воно, шановний пане голово, не працює. Компанія налагодити його роботу не може. Вона переймалася в основному тим, щоб ми все ж таки підписали угоди завершення праці з ним і прийняли на свій баланс це обладнання. Я відмовляюсь це робити, оскільки воно – це не моніторинговий центр, це цінне залізо, як сказала, яке не працює.

Для того щоб захистити нашу Національну раду від звинувачень і взагалі щоб якось врегулювати цю ситуацію, але хочу сказати, що ми це залізо не можемо використовувати, оскільки ми його не прийняли, і 100 мільйонів гривень ми повернути державі не можемо, оскільки вони пішли на рахунки цієї компанії, я подала від імені Національної ради заяву до правоохоронних органів. Наразі відкриті кримінальні справи і проводяться слідчі дії. Точніше, може, Юрій Михайлович, скажіть, будь ласка, де саме вони відкриті і що відбувається.

ЗІНЕВИЧ Ю.М. Колеги, доповідаю. Національна рада подала заяви до НАБУ, ДБР і органів Національної поліції фактично однакового змісту про вчинення, на думку Національної ради, шахрайських дій щодо поставки обладнання. Обладнання непрацююче і ще й не відповідає фактично тому, що було передбачено умовами договору, тому що там є суттєві відмінності.

Були подані три однотипні заяви. На жаль, НАБУ і ДБР повернули під різними приводами між тим, як органи поліції порушили два кримінальних провадження, два окремих районних управління поліції в місті Києві, а точніше, Шевченківське і Голосіївське, порушили по різних статтях кримінальні провадження. Зараз знаходиться в стані досудового слідства. Ну, нас слідчі не звітують про стан цього розслідування, тому фактично ситуація в такому знаходиться підвішеному стані: обладнання Нацрада прийняти не може, тому що воно, скоріше за все, буде фігурувати як речові докази в кримінальних провадженнях. Відповідно статус у цього обладнання зараз, на жаль, підвішений. Тобто тим обладнанням, якщо так підсумувати, тим

обладнанням, на жаль, Національна рада працювати не може і на цьому обладнанні виконувати свої функції Національна рада не може.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Відповідно це про те, яким чином Національна рада зможе працювати в зв'язку з тим, що нам залишили, так би мовити, «папередники», і як вона зможе працювати в умовах нового Закону про медіа. Вона просто буде про це думати, будемо звертатися, можливо, буде скорочене фінансування, але це дуже серйозна проблема, яку ви згадали.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хочу зрозуміти: тобто 100 мільйонів на вітер. Да? Їх якимось чином використати неможливо?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Неможливо. Єдине, що ми змогли зробити, це не виплатили останніх 4 мільйони, на яких компанія наполягала. Ми з жовтня ведемо з ними дискусії, переписки, запрошуємо їх до себе, щоб вони могли продемонструвати, що це обладнання працює. Вони нічого, Сашо, не хотіли робити. Потім, оскільки заяву ми подали і слідчі дії почалися, я була на допиті, були на допиті наші технічні працівники, вони почали до нас звертатися з проханнями, щоб ми підписали все ж таки останню угоду, бо це останні 4 мільйони, які вони хотіли отримати. Ми цю угоду не підписали, і ці 4 мільйони повернулися державі. А решта ми не знаємо де.

Також хочу сказати, що слідство справді...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ні, ні. А мене цікавить, хто рішення, яким чином рішенням приймалося. Ви голосували за це рішення?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ні, це не голосується. Це голова Національної ради... Тоді ситуація була така, напевно, хтось пам'ятає, в Національній раді були певні проблеми.

ТКАЧЕНКО О.В. Який це рік був?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Це якраз 2019-й. 2018-го почалося. 2019-й рік. Напевно, ви пам'ятаєте, в 2018 році у нас були серйозні проблеми...

ТКАЧЕНКО О.В. З кворумом були проблеми.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Пов'язано це з певною непрозорістю. Ну і очевидно, що ці питання мають поставити правоохоронні органи голові колишньому, певним членам Національної ради, які звільнені Президентом тепер, тому що підписи під цими угодами присутні тут керівники не ставили.

ТКАЧЕНКО О.В. Друге питання. Ви згадали його самі. І впродовж минулих років, і минулого року очевидно було, що рішення Національній раді вдається приймати достатньо складно з огляду певної політизації. Могли б пояснити, чому так відбувалося? Що вам заважало мати консолідовану позицію? От ми на комітеті сперечаємося, сперечаємося, але голосуємо. А ви сперечаєтесь і дуже часто не голосуєте. В чому відмінність?

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Ви маєте на увазі звітний період?

ТКАЧЕНКО О.В. Да, звітний. В 2019 році, так.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Продовжуємо сперечатися. Зараз у нас, хочу вам сказати, більш-менш, ну, не більш-менш, а точно демократичні обставини, якими ми пишаємося, тому що ми доходимо спільної думки. Більшість голосів завжди присутня. Немає у нас ніяких конфліктів на теперішній час. А тоді... Тоді ж ми звітували перед Верховною Радою, говорили зі спікером. Відбувалися справді, ви правду сказали, що певні політичні обставини, які не сприяли такій консолідованій і прозорій роботі. І були певні проблеми з тим,

що хтось брав участь в ухваленні рішень, була сформована якась більшість, яка могла проводити ті чи інші питання. Меншість, як сказав Юрій Павленко, неповноцінні члени, ну, нас було набагато менше, щоб ми могли впливати. Ну, ми голосували так по совісті, як вважали за потрібне, і при відключенні аналогового, і при інших питаннях, коли бачили, що якісь речі нам здавалися непрозорими чи договорняками, скажемо так. Ми свою позицію заявляли, хоча той, хто стежив за цими нашими засіданнями (то я просто кажу те, що все було на виду), стежили, напевно, бо на засіданнях спостерігались не дуже приємні скандали. Нас звинувачували в багатьох гріхах, які ми не робили (меншість, я маю на увазі). Ну, я кажу «ми», тому що я до цієї меншості належала. Були проблеми з цим.

Зараз ми сподіваємося, що з цим покінчено. Принаймні хочу сказати, що я зараз виконую обов'язки голови, котрий, ну, він так і сказав, що він втомився і тому пішов, щось за місяць чи за півтора до того, як він мав піти. І я в його комітеті працюю. Хочу сказати, що жоден раз жоден телефон з владних структур мені не дзвонив.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Репліка без мікрофону)*

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Десь так. Перепрошую, я стараюся говорити делікатно. Але той, хто стежив за подіями минулих років, напевно, бачив більше. Але ми це долаємо зараз.

_____. Шановні колеги, да, я думаю, що ми вже досить давно працюємо. Значить, виходячи з того, що ми почули, виходячи з тих політичних проблем, які були, на жаль, у Національній раді, які, на мій погляд, заважали їй проводити послідовну політику, в тому числі з захисту українських національних інтересів у медіапросторі, враховуючи незрозумілу для нас ситуацію з тим, що вона фактично через цю непрозору угоду не має повноцінної можливості проводити моніторинг, враховуючи, на мій погляд,

слушне зауваження Миколи Леонідовича Княжицького, я вважав би за потрібне запропонувати взяти до відома. Була така практика. Тобто не приймати його, але й не відхиляти, - взяти до відома. Ну, я і Микола Леонідович пам`ятає, коли ми разом працювали в Національній раді, у нас була така історія з Верховною Радою. Ну, це не означає, що ми негативно оцінюємо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. *(Без мікрофону)* ...брали до відома.

_____ . Як, ну... Мені здається, що це можлива історія.

ГЕРАСИМ`ЮК О.В. Ухиляння.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я би просто все ж таки звернувся до Президента з проханням дати, власне, його мотивацію, тому що він визнав його негативним. Я не належу до більшості, але мені цікаво знати мотивацію Президента. Це логічно. В указі про звільнення чотирьох членів Нацради сказано, що це зроблено на підставі того, що Президент не прийняв Звіт Національної ради. При тому мотивації, чому він його не прийняв, немає. Нам приймати таке рішення?

Ми могли би зараз відкласти це рішення, звернутися до Президента з проханням, щоб він пояснив свою мотивацію (це те, що, власне, я пропонував), для того щоб ми знали. Може, ми чогось не знаємо в цьому звіті. Може, Офіс Президента знає більше. Тому що таким чином... Ну, по-перше, я вважаю, що має бути мотивація завжди, яке б рішення Президент не приймав. По-друге, суспільство і ми маємо його знати. По-третє, якщо він каже, що це негативно, а ми беремо до відома, це фактично ми схвалюємо. Я готовий взяти до відома, теж за це проголосувати. Але моя пропозиція була така, щоб звернутися до Офісу Президента і перенести.

ТКАЧЕНКО О.В. Я хотів би секретаріату роз'яснення. У нас є два чи три варіанти. Ми або приймаємо, або не приймаємо, або беремо до відома.

_____ . Я читаю зараз закон, тут вимоги закону, стаття 16 Закону про Національну раду. І тут сказано: «За результатами розгляду Звіту Національної ради Верховна Рада як суб'єкт призначення може прийняти рішення про незадовільну оцінку діяльності члена (членів) Національної ради з частини складу Національної ради, призначеного нею, що має наслідком дострокове припинення повноважень членів Національної ради з цієї частини складу Національної ради. У разі незадовільної оцінки члена (членів) Національної ради за результатами розгляду Звіту Президент як суб'єкт призначення може достроково припинити повноваження члена (членів) Національної ради зі складу Національної ради».

Наразі на сайті Президента відсутня оцінка як така самого звіту. Але в указах є посилання на цю частину 5-у статті 16-ї, що означає негативну оцінку. Це є. Оцінки звіту загалом немає. Це така ситуація.

А комітет за підсумками розгляду звіту уповноважений прийняти такі рішення. По-перше, звітує Національна рада перед Верховною Радою. Тому ми рекомендуємо, комітет може рекомендувати Верховній Раді України розглянути цей звіт і за результатами розгляду а) взяти його до уваги (така практика була впродовж останніх років) і доручити за результатами розгляду, оскільки там будуть пропозиції і так далі, комітету опрацювати ці пропозиції і виробити рекомендації Національній раді та затвердити ці рекомендації на засіданні комітету. Це один варіант.

Другий варіант. Якщо комітет вважає, що Національна рада недопрацювала або працювала не так, і виносить свою оцінку, то він може рекомендувати Верховній Раді за наслідками розгляду Звіту його відхилити з відповідними наслідками по частині 5-й статті 16 Закону про Національну раду. От такі є у нас два варіанти.

ТКАЧЕНКО О.В. Ще раз: у нас є варіант – відхилити звіт...

_____. Рекомендувати Верховній Раді. Не ми відхиляємо, а рекомендувати Верховній Раді розглянути і за результатами розгляду або взяти до уваги...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. До відому.

_____. До відому. Або відхилити.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Верховній Раді ми рекомендуємо розглянути...

ТКАЧЕНКО О.В. Просто, Микола, коли Верховна рада збереться?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А яка різниця? (*Шум у залі*)

Але тут питання в тому... Що Президент зробив? Він звільнив 4-х членів з мотивацією, що він не прийняв звіт. Але оскільки мотивація не виписана... А потім двох членів призначив. І нам тому не зрозуміло, чи він засудив цю раду, чи підтримав. Бо якби він всіх 4-х звільнив і 4-х інших призначив, значить, він засудив їхню роботу. Не зрозуміла позиція. І вона ніде не виписана.

Тому я би звернувся до Офісу Президента для того, щоб вони виклали свою мотивацію, а перенесли би наше рішення на пізніше, нас нічого не підганяє, тому що від нашого рішення нічого не залежить. Але ми би знали, яка буде позиція Офісу Президента, і свою б із цього прийняли. Може, ми чогось не знаємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас парламентсько-президентська республіка. Чому ми маємо орієнтуватися на Офіс Президента? Ми – народні депутати

України. Почекайте, Микола Леонідович. *(Оплески)* Тим більше в таких серйозних питаннях.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я скажу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Але я можу навіть уявити собі, що дійсно, ну, так, як ми зараз говорили, можливо, і у Президента була така логіка, що є запитання до роботи Національної ради, але є і певні досягнення, і навіть перемоги. І дуже важко визначитись. Дуже важко визначитись. Так само, як і мені от особисто зараз дуже важко визначитись, тому що питання є, але, звичайно, є позитивні результати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. *(Без мікрофону)* Я скажу чому. Тому що практика регуляторних органів – ЕПРА, на яку посилалися члени Нацради, а я колись, будучи членом Нацради, організовував прийняття ЕПРА, як правило полягає в тому, що в усіх європейських країнах це регуляторний незалежний орган. Тому питання про недовіру приймається спільно в усіх європейських країнах і парламентом, і Президентом. І коли вона приймається, має бути дуже чітко викладена мотивація. І ми маємо вимагати від Президента як незалежний парламент надати нам свою мотивацію щодо регуляторного органу. Тому що якщо його мотивація не надається, то це втручання в діяльність незалежного регуляторного органу. І це абсолютно нормальна практика.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми можемо попросити звернутися до голови комітету, щоб він запитав необхідну інформацію. Він має на це повноваження.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас на сьогоднішній момент в законі, який зараз існує, є таке формулювання, Миколо, і тобі про це відомо: або задовільна, або, як колега каже, незадовільна робота (прийняти чи не прийняти).

(Шум у залі)

Я перепрошую!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Комітет рекомендує парламенту прийняти або не прийняти. Ми не можемо прийняти.

ТКАЧЕНКО О.В. А я можу продовжити? Я ж не перебивав. І наразі ми можемо мотивацію свою виписати і потім рекомендувати парламенту чи не рекомендувати. Я тільки не розумію, яким чином, пане Юрію, вам в комітеті вдавалося не виносити в Верховну Раду.

ПАВЛЕНКО Ю.О. *(Без мікрофону)* Ні, ми такі рішення і приймали, ми виносили.

ТКАЧЕНКО О.В. Але ніколи не розглядали.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Але парламент ніколи не ставив це в порядок денний, розгляд.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Це така інструкція.

ТКАЧЕНКО О.В. Я натомість пропоную зробити наступне. У мене є особисто дуже багато запитань і я готовий з секретаріатом підготувати рішення стосовно неприйняття Звіту цієї Національної ради, складу, але дійсно мотивація необхідна. У мене є багато питань стосовно ефективності прийняття рішень, і в тому числі з приводу історії, яку я запитував, щодо використання 100 мільйонів гривень (не понятно куди) державних коштів.

Тому наразі я просив би тоді перенести рішення на наступне засідання. Але, секретаріат, ми з вами попрацюємо з приводу підготовки мотиваційної системи, мотиваційного рішення з приводу неприйняття звіту. А потім будемо голосувати.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. А про прийняття?

ТКАЧЕНКО О.В. Ви можете пропрацювати про прийняття, а я попрацюю над неприйняттям. Я ж маю право таке? Дякую.

Микола попросив раніше, ну, вірніше, закінчити швидше, оскільки питання інституційної реформи регіонального мовлення може зайняти певний час. Я пропоную розглянути 4-е питання, а потім я підключу на телефон пана Карандєєва, з яким я мав розмову з приводу першого питання, тому що у нас є цікава інформація з приводу цих кіностудій.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Пане голово...

ТКАЧЕНКО О.В. Ми зараз наразі не приймаємо рішення. Ми переносимо прийняття рішення. Ми вас послухали, ми його приймемо без вас на наступному засіданні комітету.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Нам уже не треба буде .....

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ви шануйте, вірніше, піклуйтеся про своє здоров'я.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Цього ж бажаємо і вам.

ТКАЧЕНКО О.В. Бережіть здоров'я. Ми вас послухали, потім будемо приймати рішення. Дякую.

ГЕРАСИМ'ЮК О.В. Дякуємо. Гарного дня.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо навчання державною мовою. Проект внесений депутатом Бужанським. Ми попросили ініціатора цього закону бути на зв'язку. Є?

ГОЛОС НА ЗВ'ЯЗКУ. Алло.

ТКАЧЕНКО О.В. Ініціатор поправки, будь ласка, ви зараз знаходитесь на засіданні комітету. Розглядаємо проект вашого Закону про зміни щодо навчання державною мовою в закладах освіти. Могли б пояснити причину появи цього проекту?

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Дякую, шановні колеги.

_____. *(Погано чути)* Міністерство освіти висловило свою позицію щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо навчання державною мовою в закладах освіти. Позиція Міністерства освіти є наступною: доречність прийняття цього Закону на сьогоднішній день ..... Ми підготували .....

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, я перепрошую, у когось шум сторонній йде. Подивіться, будь ласка, у кого він.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. *(Без мікрофону)* Я правильно зрозумів .....

ТКАЧЕНКО О.В. «Доречність відсутня», - ви кажете. Так?

_____. *(Погано чути)* Приймати такі зміни... Вони, так би мовити, ... в Міністерстві освіти. Тільки прийнятий новий Закон...

ТКАЧЕНКО О.В. У кого-то колонка рядом. Выключите ее, будь ласка.

_____. *(Погано чути)* МОН ..... не підтримує внесення змін до Закону про освіту.

ТКАЧЕНКО О.В. Зрозуміло.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Ви мене чуєте?

ТКАЧЕНКО О.В. Тепер чуємо.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Добрий день.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Доброго дня! Я хотів би сказати пару слів відносно законопроекту, який ви зараз розглядаєте. По-перше, я звертаю вашу увагу на те, що ми відправили у відставку попереднього міністра освіти. Тож звертати більш ніж треба увагу на думку Міносвіти, я вважаю, зараз недоречно.

По-друге, що б там не казали, ніякої мови про якийсь наступ на нашу державну поважну мову не йдеться. Мова йдеться про те, щоб усунути дискримінаційну складову, яка зараз існує в Законі про освіту. Скажу ще більше, мова йдеться про те, що всі навчальні заклади, школи, які працюють на языках країн Європейського Союзу, переходять на державну мову навчання з 2023 року. Це не дискусійне питання, це так і буде. А школи, які працюють на російській мові навчання, переходять на державну з 2020 року. Тобто у нас є подвійний стандарт, у нас є дискримінація за мовними

ознаками. Я пропоную усунути цю дискримінацію і всіх разом перевести на державну мову навчання з 2023 року.

Вам всім відомі висновки Венеційської комісії щодо того, що немає бути ніяких утисків щодо національних меншин. Вам всім відомо, що є спекулювання на цій темі утисків з боку Російської Федерації, яка якраз на цей Закон вказує. Тож якщо ми його приймемо (мій Закон 2362), росіянам нема чого буде казати щодо дискримінації російськомовних в навчанні.

Я пропоную дивитися тут без політики, без спекуляцій. Просто ввести один зрозумілий принцип для всіх і встановити 2023 рік як рік переходу на державну мову навчання для всіх разом.

Якщо є питання, я готовий на них відповісти.

ТКАЧЕНКО О.В. У мене технічне питання до представників освітнього комітету, які тут присутні. Наскільки я розумію, в проекті рішення, яке ви приймали з приводу середньої школи, ви передали це рішення на розсуд залу чи яке рішення комітету?

СОВСУН І.Р. Дякую за запитання. Отже, в рішенні, яке прийнято Комітетом з питань освіти і науки, я тільки що підняла комітетське рішення, протокол, там, відверто кажучи, є деяка плутанина. Зараз я виясняю це питання з головою комітету, і він підтверджує, що рішення, зафіксоване в рубриці «Рішення», воно відрізняється від того, що голосувалося на комітеті.

Що голосувалося на Комітеті з питань науки та освіти? Голосувався такий проект рішення: «Рекомендувати головному комітету визначитися шляхом голосування щодо того чи іншого рішення». Я цей проект рішення не підтримувала. Моя позиція була – відхилити цей проект рішення. Але це те, що проголосував комітет. Комітет освіти, науки та інновацій проголосував рішення – рекомендувати визначитися головному комітету.

Потім в самому рішенні написано інше формулювання, написано таким чином: «Рекомендувати, аби проект Закону був винесений на розгляд

Верховної Ради у першому читанні для визначення народних депутатів». Але це не те, що голосував комітет, і тільки що це в тому числі підтвердив голова комітету. Комітет голосував рішення, що має вирішувати головний в даному випадку комітет. Повторюсь, я і це рішення не підтримувала, але достеменно Комітет освіти і науки не рекомендував виносити це рішення в залу парламенту.

ТКАЧЕНКО О.В. У Лізи було запитання.

БОГУЦЬКА Є.П. Хочу нагадати пану Бужанському, що не дивлячись на те, що в Криму до початку анексії не було ніяких утисків російської мови, а в Криму була лише одна українська гімназія, це не завадило Путіну анексувати Крим. До речі, нагадаю, що саме сьогодні, 18 марта, Путін оголосив Крим своєю територією, Російської Федерації.

Не знаю, чи може викликати у дітей якісь суперечки перехід на українську мову навчання, але скажу, я вже казала це і повторюсь, що в мого сина, який навчався в українській гімназії, не було ніякого взагалі якогось ставлення іншого до української мови, яке не було в дітей, які навчались вже в українській гімназії. Він перейшов на українську мову вже через місяць. Це було у другому класі школи. Потім йому потрібно було перейти...

ТКАЧЕНКО О.В. Лиза, извини...

БОГУЦЬКА Є.П. ...знову на російську, і в 11-у класі школи, коли він переїхав...

ТКАЧЕНКО О.В. Лиза, секунду. Коллеги, кто-то выключите звук. У вас на громкий поставлен звук от нас и его слышно. В Министерстві освіти можливо. О, спасибо.

БОГУЦЬКА Є.П. І в 11 класі школи, коли він приїхав з Криму сюди, в Україну, на материк, він пішов на останні 4 місяці знову на українську мову, і нічого: він здав ЗНО, нічого не трапилось з ним.

Тобто я не вважаю, що Росія має диктувати нам навчатись чи на російській, чи на українській. У нас є держава Україна, і мають всі навчатися українською мовою. Застереження можуть бути тільки для територій, які є окупованими зараз. Якщо вони будуть повертатися, то для них можуть бути окремі умови і перехідний період для навчання української мови і переходу потім вже, через деякий час, на українську форму навчання.

ТКАЧЕНКО О.В. Максим, может ты наушники возьмешь, потому что звук идет?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Він розуміє українську, пане голово, чудово.

ТКАЧЕНКО О.В. У тебе є навушники?

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Да. Можу я відповісти пані Лізі?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А це не від Максима, це в Міністерстві освіти.

ТКАЧЕНКО О.В. В міністерстві?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Якщо можна було б взяти навушники...

ТКАЧЕНКО О.В. Я просто хочу пояснити колегам, у нас іде такий фон, що практично нічого не чути. У когось іде звук.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Чи можу я відповісти пані Лізі, якщо можливо?

ТКАЧЕНКО О.В. Да, будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Коротко. Шановна пані Ліза, я, як і ви, повністю обурений анексією Криму, яку здійснила Російська Федерація. Це так. Ми в цьому законі (та я сподіваюсь, в нашій бесіді) не ведемо мову про мову. Тут питання не до мови. У нас обов'язково навчання державної мови в кожному навчальному закладі. Моя донька кілька років поспіль виграє обласні олімпіади з української мови. Це питання, яке ми не дискутуємо. Йдеться мова про два підходи до одних наших українських громадян та до інших українських громадян. А повинен бути один підхід для всіх без будь-якої дискримінаційної складової.

Тож я пропоную всіх перевести в один день, всіх без виключення: і угорські школи, і румунські школи, і польські школи, і російськомовні школи. Всі одного дня без дискримінаційної складової. Про навчання якоюсь мовою, про державну мову взагалі не йдеться мова. Лише про усунення дискримінації.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пан В`ятрович.

В `ЯТРОВИЧ В.М. Доброго дня. Хочу нагадати, що ми розглядали на засіданні комітету питання мовного законодавства і ухвалили, я вважаю, дуже правильне і політично виважене рішення – не втручатися в мовне законодавство до рішення Конституційного Суду з цього питання. Зараз до цього правильного рішення додається ще одна дуже важлива обставина, яка тільки додає аргументів для того, щоб не розглядати такого роду законопроекти. Мова йде про карантин, мова йде про те, що спроби просунути будь-які політичні рішення в такій ситуації, в якій зараз перебуває Україна, є звичайним політичним мародерством, і очевидно, що

спонукатимуть до суспільного непорозуміння, яке зараз Україні не потрібне в обличчі боротьби з вірусом.

Якщо говорити конкретно про пропозицію пана Бужанського, він намагається показати, що там немає нічого, що стосується мовної політики. Насправді, це не так. Важливим елементом в Законі про освіту і про мову був трирічний перехід в період з 2017 року до 2020-го, впродовж якого школи насамперед з російською мовою навчання переходять до надання освітніх послуг державною мовою. Попри періодичні спроби проросійських сил розхитати ситуацію, процес проходить нормально і жодних проблем немає.

І от пан Бужанський пропонує зірвати цей процес, відкласти його до 2023 року, бо, мовляв, мови ЄС (очевидно, що мова йде в першу чергу про угорську і румунську мову в наших школах) – там перехідний період закінчується 2023 року. Зрозуміло, що різниця між російською мовою і, до прикладу, угорською і румунською, обумовлена різницею в мовному середовищі, в стартовому володінні українською мовою учнями і вчителями в різних школах навчання.

Відповідно прошу звернути увагу, що Міністерство освіти (а зараз доповідала чинний заступник міністра освіти і відповідно посилатися на те, що міністра було відправлено у відставку, не бачу взагалі жодних аргументів), отож, Міністерство освіти не підтримує цей законопроект, вважає його таким, який суперечить освітній реформі. Так само не підтримує цей законопроект і бюджетний комітет. І через це звертається до колег – народних депутатів, до членів комітету відкинути якісь бажання декого провокувати політичні дискусії, які є зараз вкрай недоречними. І ми насправді зараз потребуємо консолідації суспільства, і пропоную не спрямовувати цей законопроект до зали, а повернути на доопрацювання.

Дякую і сподіваюсь на підтримку.

(Шум у залі)

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую, ми по черзі зараз будемо говорити. Спочатку члени комітету, потім я надам колегам слово.

Микита, потім Микола, Юра, потім Софія, а потім вже... Тільки я дуже прошу, оскільки ми і так наражаємося на небезпеку, по хвилині. Добре?

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, в принципі, свою позицію виклав на початку засідання нашого. Я тільки додам до цього, що, я ще раз звертаюсь, ми з паном Максимом маємо по багатьом питанням, ви знаєте, трохи різні позиції. Але я хочу звернути увагу, колеги, на нашу подальшу роботу. Це те, що нам кажуть наші європейські колеги. Якщо ми кажемо щось про європейські мови, то такі самі норми мають бути для інших мов, які вживаються на території України. Але до того, по-перше, як слушно зауважив пан В`ятрович, вже був запущений процес реформування, про що саме каже міністерство. І в цьому напрямі у нас були зауваження від європейських колег, ми вийшли з цих зауважень, процес реформування йде, йде нормально.

Я не згодний з тим, у мене не було ніяких претензій до міністра освіти, до речі, я хочу на цьому наголосити, у мене не було ніяких претензій до міністра культури, молоді та спорту, до речі, я теж на цьому хочу наголосити. Тому я вважаю, що зауваження з приводу якості роботи міністерства тут недоречні. До того ж я вже казав, я просто дам ще одну деталь. Ми бачимо, що Комітет з питань бюджету, наскільки я знаю, і Міністерство фінансів, мають сумніви з приводу того, що така реалізація цього законопроекту можлива.

Тому я, в принципі, підтримую пропозицію пана В`ятровича про зняття з розгляду.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую. Підтримую колег про зняття з розгляду з декількох причин. По-перше, дійсно, не час, тому що суспільство не може брати участі в обговоренні цього законопроекту, який є досить резонансним. По-друге, очевидно, що ми інтегруємося, підписали Угоду про асоціацію з

Європейським Союзом і зону вільної торгівлі, і тому мови ЄС там виникли, це цілком зрозуміло. Коли ми готували цей закон, ми теж зустрічалися з представниками країн ЄС, не було жодних зауважень до цього пункту, ні одного. Тому, якщо у вас були, ми були б вдячні, якби ви нас теж запрошували на такі зустрічі.

Є рекомендації Венеційської комісії, справді, які можна вирішити дуже простим способом. В законі прямо сказано, що уряд в шестимісячний термін повинен був подати Закон про мови національних меншин. На жаль, уряд цього не зробив. І я вважаю, що такий закон потрібно подати і в цьому законі передбачити всі можливості для представників всіх національних меншин.

Коли ми працювали в комітеті, ми спілкувалися і у нас дійсно були непрості переговори з представниками угорської, румунської меншин. Врешті-решт, більшість з них підтримали цей законопроект. Не було жодної претензії від представників російської меншини, хоча ми всіх запрошували. Не було жодної претензії від представників жодної української школи. Навпаки, викладачі і учні російських шкіл (а я вам нагадаю що 86 відсотків українців вважають рідною українську мову, частина з них – 14 – і українську, і російську, загалом 86 українську) просили нас пришвидшити прийняття цього закону, просили нас забезпечити якісне навчання української мови. Тому, мені здається, це таке, скоріше, політичне питання, яке можна вирішити знову ж таки, законом, який повинен подати уряд.

І останнє. Справді, цей законопроект отримав негативну оцінку і від Міністерства освіти, і, найголовніше, від бюджетного комітету. Ми зараз працюємо в умовах, коли ми шукаємо зайві кошти від Міжнародного валютного фонду (не зайві, а потрібні, тому що у нас карантин), і заганяти українську державу в умовах карантину фактично в дефолт через такі закони, мені здається, було би невірно. Хоча прислухатися до прав національних меншин можна і потрібно, і це треба зробити в Законі про захист прав мов національних меншин, який повинен подати Кабінет Міністрів, як ми з вами і домовлялися.

Дякую. Пропоную перенести.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Я прошу слова на секундочку. Шановний пане Княжицький, ця фраза, що підручники для дітей загонять країну в дефолт, це хіт, я вважаю. Я запам`ятаю цей вислів...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Запам`ятайте, це ваша фраза. Можете сказати, як вдало ви пожартували в лапках. І, будь ласка, не спекулюйте на підручниках. Дякую.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Ні, це ви серйозно?..

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я такого не казав, ви це чудово знаєте. Не спекулюйте на підручниках для дітей і на дітях. Працюйте з вашим урядом, щоб він подав ефективний законопроект про захист національних меншин. Припиніть принижувати меншини, працюйте з вашим урядом!

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Ми маємо на це гроші.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми домовлялися, колеги, інтонацію утримувати спокійну.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Вибачаюся, якщо я...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, це я Миколі теж кажу.

Пан Павленко, потім пані Софія.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, ну, я вважаю, що цей закон чим швидше ми ухвалимо, тим краще, бо закон базовий, до якого, власне, вносяться зміни, він дійсно порушив і Конституцію, вніс і дискримінацію по

відношенню до дітей. Більше того, він несе в собі і порушення міжнародних зобов'язань України.

Тому у мене немає сумнівів, що і ці, і ряд інших норм, які є в Законі про середню освіту, вони будуть відмінені Конституційним Судом, який почне розглядати відповідне конституційне подання. Тому краще народним депутатам самим швидше виправити ті помилки, які були допущені, зняти дискримінацію, привести у відповідність до Конституції цей закон з тим, аби від цих недоречностей.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Конституційний Суд просто це вже розглянув. Відповідні норми у законі конституційні, це треба пам'ятати.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми ж не перебиваємо, ми – чемний комітет, культурний.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не треба маніпулювати.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Да. Я не маніпулюю.

Ще раз, я говорю про відповідне подання, яке зараз спрямоване відповідно вже конкретно до цього закону і норм, які порушують і Конституцію, і відповідні міжнародні зобов'язання і вносять дискримінацію по відношенню до мов національних меншин.

Тому, скоріше, цей закон, він не стосується мови української чи інших мов. Цей закон, скоріше, технічний, який виправляє допущену помилку, на мій погляд, яка була в Законі про середню освіту. І це треба виправити якнайшвидше з тим уже – в 2023-му, значить, в 2023-му хай всі школи разом переходять. І ми не визначали, там, мова корінного народу, мова національної меншини чи мова ЄС. Для чого ми ділимо дітей на якісь різні сорти?

ФЕДИНА С.Р. Я би хотіла, щоб ми подивилися на це питання з дещо іншої площини, бо справа в тому, що мені видається, що, відстрочуючи введення викладання українською мовою в школах, ми тим самим дискримінуємо саме тих дітей, щодо яких зараз ідеться. Справа в тому, що в дитячому середньому, молодшому шкільному віці дітям якраз набагато легше перейти на українську мову, ніж пізніше вже це буде в дорослому віці зробити. Оскільки у нас перехідний період трирічний для розробки, впровадження освітніх програм вже був здійснений, то зараз, мені видається, черговий раз відкладаючи можливість вже навчання українською мовою створює для цих дітей в майбутньому проблеми, бо потім вони не зможуть нормально здавати ЗНО, вони не зможуть нормально пізніше вже заповнювати декларації, як ми маємо багато таких моментів, вони не зможуть себе відчувати повноцінними громадянами.

Справа в тому, що їм ніхто не забороняє на побутовому рівні і далі спілкуватися рідною для них мовою, якою вони хочуть. А також тут є питання в тому, що якщо ми зараз їм допоможемо швидше перейти на українську мову, то в цих дітей буде надалі більше можливостей проявити себе як повноцінним громадянам.

І в даному випадку я абсолютно погоджуюся з тим, що зараз ідеться про московську мову, а вже пізніше про мови європейських країн, тому що московська мова, вона, на жаль, набагато...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, Софія, у нас немає московської мови.

ФЕДИНА С.Р. Це моя позиція, я її вже неодноразово пояснювала. Дякую.

В даному випадку йдеться, що немає аж настільки великої розбіжності, щоб це було кардинально складно – впровадити це рішення саме зараз, як воно передбачено. І також погоджуюся, що зараз не той час і не той момент,

коли ми маємо розглядати це питання. Тому пропоную також його зняти з розгляду.

ТКАЧЕНКО О.В. У нас є різні точки зору стосовно цього питання. Зараз коротко, будь ласка, по хвилині.

СОВСУН І.Р. Перше. У мене є питання до головуючого, до голови комітету. Коли освітній комітет розглядав це питання, і у мене стенограма, яка підтверджує те, що я зараз скажу, голова комітету наш, представники комітету від партії «Слуга народу» сказали, що це законопроект, де головним є Комітет з гуманітарної політики, буде розглядати цей законопроект в травні чи в червні. Це пряма цитата зі стенограми. І що наш освітній комітет розглядатиме цей законопроект пошвидше тому, що (увага!) попросив голова Комітету з питань гуманітарної політики.

Сьогодні по початку засідання ви – голова Комітету з питань гуманітарної політики – сказали, що ви маєте швидше його розглянути, бо попросив голова освітнього комітету. У мене є прохання до вас координувати єдину партійну позицію, тому що поки що виходить замкнене коло. Тому це питання. І далі у мене є ще два коротких коментарі, власне, з точки зору освіти.

ТКАЧЕНКО О.В. Я можу одразу відповісти. У нас демократична фракція, у нас дискусії постійно відбуваються.

Будь ласка, у вас були інші якісь речі.

СОВСУН І.Р. Окей. Тепер, з точки зору організації навчального процесу, і я думаю, що пані Любомира тут підтвердить, що у нас перехід шкіл з російською мовою навчання на програму з україномовною формою навчання передбачений на вересень цього року. Це значить, що станом на сьогодні (середина березня-місяця) вже проводяться тендери на закупівлю

підручників, вже організований навчальний процес на наступний навчальний рік, який розпочинається через декілька місяців.

Зараз говорити про те, що ми зараз будемо щось міняти, я зараз не чіпаю навіть політичну складову і того, наскільки це є прийнятно з політичної точки зору на 7-й рік війни з Росією (так?), але зараз говорити про те, що ми зараз швиденько це підправимо і 1 вересня ми отримаємо інші навчальні програми, абсолютно непрофесійно. Тому що це означатиме, що школи, де діти навчаються російською мовою, сьогодні не отримають підручників до кінця року. Це не питання грошей, це питання того, що нам необхідно підготувати школи до початку нового навчального року. У них і без того зараз буде купа проблем через карантин і через можливу необхідність перенесення навчального року. Тому з точки зору організації навчального процесу ці зміни вже заплановані, вони вже відбуваються, і зараз відкатувати назад просто неприйнятно.

І останнє, і це не стосується розглянутого законопроекту. Питання до пана Кабанова. Ви там на початку... Пан Кабанов це ви, так? Ви там на початку щось сказали про дівчат-хохотушек. А можете повторити для стенограми те, що ви сказали? Я хочу потім звернутися в регламентний комітет з цим питанням. Дякую.

Під стенограму просто повторіть те, що ви сказали. Включіть мікрофон, це нескладно. Повторіть, що ви сказали.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Ви обізвали нас дівчатами-хохотушками, ваш колега із депутатів. Тому ми хочемо, щоб ви тут, перед вашими колегами...

СОВСУН І.Р. А мікрофон включіть, будь ласка.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* ...або вибачилися за те, що ви сказали, або ми будемо звертатися до регламентного комітету і до пана Президента...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Шановні колеги, я хочу за свого колегу вибачитись...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Мабуть, невірна форма була .....

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Просто хай він під стенограму .....

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Я до вас ..... Я прошу не переводити з суті на форму. Вибачаємось.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)* Дякуємо вам, що хоча би ви вибачилися. Але ми залишаємо за собою право звернутися до регламентного комітету.

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що це була форма мови така.

СОВСУН І.Р. Ця форма мови має назву, вона називається сексистські висловлювання. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дивіться...

ПАВЛЕНКО Ю.О. У мене одне уточнення. Я просив би тоді дати повноцінну інформацію Міністерства освіти, бо те, про що говорила тільки що колега, що почались якісь там процеси підготовки, ну, на щастя,

настільки деморалізована, неорганізована влада, що Міністерство освіти ще нічого не почало. Тому вони зірвуть 1 вересня для дітей. Тому надайте от повну інформацію, що ви провели, що ви почали, чи порядки ви затвердили, чи ви розумієте, тендери ви оголосили. Нічого ще міністерство не зробило на виконання цього закону по моїй інформації. Я, можливо, помиляюся.

ТКАЧЕНКО О.В. Міністерство, будь ласка, скажіть.

(???) МАНДЗІЙ Л.С. Доброго дня, шановні колеги, народні депутати! Я хочу наголосити на тому, що Міністерство освіти цілеспрямовано здійснює організаційні заходи до підготовки нового навчального року. І здійснюємо їх відповідно до наших графіків, які передбачені. На сьогоднішній день закінчився процес конкурсного відбору підручників, а закупівля підручників для закладів загальної середньої освіти у 2020 році передбачена для 3-го і для 7-го класу. Зараз відбувається закінчення процесу відбору закладами загальної середньої освіти. А потім відповідно до нашого графіка буде організована тендерна закупівля. Я дуже перепрошую, у нас це здійснюється відповідно до наших графіків.

Окрім того, хочу наголосити, що на виконання норм Закону України «Про освіту», який, до речі, був визнаний конституційним (є відповідне рішення Конституційного Суду), нами як Міністерством освіти було здійснено заходи щодо підготовки, організаційні заходи щодо забезпечення вимог цього закону. Зокрема було надруковано і доставлено до шкіл україно-російські, російсько-українські термінологічні словники. Ці словники містять понад 7 тисяч найбільш поширених понять з історії, географії, математики, фізики, біології.

Окрім того, у 2018-2019 роках з державного бюджету було спрямовано дві освітні субвенції на обладнання кабінетів української мови. Окрім того, відповідне підвищення кваліфікації пройшли педагогічні працівники. Після прийняття Закону України «Про освіту» до програм підвищення кваліфікації

будуть включені обов'язкові модулі з української мови, і практично за нашими оперативними даними, аналізом вчителів, які переходять на викладання предметів українською мовою з 1 вересня 2020 року, пройшли тренінги з української мови.

Окрім того, наприклад, в Запорізькій області створено спецкурси, які прослухали всі педагогічні працівники: «Українськомовна студія. Навчаємось української». В Дніпропетровському інституті післядипломної педагогічної освіти спеціально створено Центр вивчення української мови...

(Шум у залі)

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, у мене є пропозиція: міністерству, по-перше, надати письмово цю інформацію. Я б хотів зараз завершувати обговорення.

Якщо можна, одну хвилину. Будь ласка.

(???) МАНДЗІЙ Л.С. Ну тобто нами здійснено всі організаційні заходи. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми зрозуміли. Якщо буде ваша ласка, щоб ми написали на вас запит...

(???) МАНДЗІЙ Л.С. Добре, ми надамо всю інформацію.

ТКАЧЕНКО О.В. Коротку довідку на секретаріат.

(???) МАНДЗІЙ Л.С. Добре.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

СОВСУН І.Р. Насправді, у мене теж є питання: чому саме сьогодні винесли, в перший день карантину це питання до розгляду? Тому що всі

чекали, що це буде пізніше, зокрема люди, які прийшли на Садову 3-а з маленьким мітингом, вони теж питаються, чому саме це і чи це не потенційний російський коридор і сценарій, тому що нам ніхто не пояснює, чи змінили навіть «Мінськ» 25 березня? Це перше питання.

Друге щодо двох колег, які тут присутні, і по скайпу. Мені здається, що вам обом треба визначитися, що входить в поняття «мова» і «язик», які ви проковтуєте, але про які говорить пан Бужанський, бо ми не про язик тут зібрались говорити, а про мову. Це трошки інша система координат.

І третє. Коли ви апелюєте до, зокрема, ваших колег Донецька, Луганська і Криму щодо дискримінації, я хочу навести вам 2000-ні роки і цифри: це 0,5 відсотка мови викладання, в закладах викладання в Криму, далі – 10 відсотків з мовою викладання в освітніх закладах Луганська область і 13 відсотків Донецька область. Це вам про дискримінацію, якщо у вас плутається щось в Дніпропетровській області. *(Шум у залі)*

Будь ласка, я перепрошую! Можна я закінчу теж?

І останнє було. Оскільки ми апелюємо до Венеціанської комісії, так я хочу сказати, що голова саме цієї «венеціанки» отримав декілька медалей з рук очільника Російської Федерації, зокрема за розвиток державних інститутів і грамоти від Конституційного Суду Російської Федерації. Це так. Про інкорпорованість російського духу в *(нерозбірливо)* спільноти.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Я скажу завершальне слово і переходимо до прийняття рішення. Але хотів би, щоб мене почули. Я завжди виступав за діалог, за те, щоб можна було почути точку зору всіх громадян України. Це сенситивне питання, безперечно. Ми в комітеті почали підготовку до експертних «круглих столів». На жаль, зараз відклали, оскільки карантин.

Тим не менше, я, як завжди, виступав за діалог, так і виступав проти мови ненависті. Називати «московською мовою» російську мову, на якій спілкується значна кількість населення, це зневага до тих людей, які

спілкуються російською мовою. Я перепрошую. Так само, як присвоювати мені звання «маріонетки Путіна» - людині, яка знаходиться в санкційному списку і всі знають мою позицію, теж велике дякую.

Тому, якщо ми хочемо мати єдність в країні, то варто, по-перше, переходити на мову діалогу, а не мову ненависті, і чути точку зору одне одного.

Стосовно даного конкретного питання. Дійсно, для мене з точки зору логіки було дивним дізнатися, що російська мова виокремлена в прийнятті рішень від європейських мов, і вона переходить екстерном у 2020 році. І колеги, які ставлять це питання... *(Шум у залі)* Я перепрошую! І колеги, які ставлять це питання, очевидно, це не один пан Бужанський.

Друге стосовно того, чому ми виносили це питання зараз. Є логічне пояснення. Оскільки вже йде підготовка і друк книжок і все інше, якщо приймати якийсь рішення, то приймати його найближчим часом або взагалі не приймати. Тим не менше, у нас є, наскільки я почув, три позиції: пропозиція автора - прийняти (так вже виявилось, що наш комітет – головний в цьому питанні) цей закон і направити його до зали, пропозиція – зняти з порядку денного, наскільки я розумію з того, що я почув, і є моя пропозиція – відкласти прийняття цього рішення для додаткових консультацій, в тому числі із з'ясуванням питання, скільки для бюджету буде коштувати прийняття цього рішення. *(Шум у залі)* Там не написано скільки.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Я прошу прощення. Можна я два слова добавлю?

ТКАЧЕНКО О.В. Да.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Я спілкувався з цього приводу з головою бюджетного комітету паном Арістовим. І він зазначив, що значних витрат бюджетних це питання не потребує. Він просто повинен був вказати, що дійсно це буде коштувати якихось грошей, але незначних. Я нагадую вам, що

друкування підручників українською мовою буде коштувати таких же грошей, як і друкування їх російською мовою.

Я прошу комітет визначитись – або так, або ні. Або ми дискримінуємо півкраїни, або ні. Це не питання про мову. У нас немає часу його кудись відкласти. Потрібно визначитись зараз і рухатись далі, яким би шляхом не визначив комітет.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Максим...

СОВСУН І.Р. Чисто для фактажу, я перепрошую. Підручники російською мовою коштують в декілька разів дорожче, тому що їх значно менше. І тут є ефект масштабу, і вони по ціні виходять дорожчими.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую за скеровуючу точку зору и руководящую, тим не менше, на комітеті будемо приймати рішення. Є три пропозиції..

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дві, Сашо, їх дві.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, три.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дві.

ТКАЧЕНКО О.В. Три.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дві.

ТКАЧЕНКО О.В. Три.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Перша пропозиція – прийняти – колеги Бужанського.

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Або когось з наших, хто буде її ставити на голосування, скоріше. Друга і третя – це не розглядати зараз, насправді, бо у нас не було пропозиції відмовити, відхилити.

ТКАЧЕНКО О.В. У вас була пропозиція – зняти з порядку денного.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це і є...

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, це трошки інше питання. А я пропоную відкласти. Це три різних формулювання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тоді наша пропозиція - не зняти з порядку денного, а відхилити цей законопроект.

ТКАЧЕНКО О.В. Розумію. Тоді...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але для того щоб рішення було прийнято і щоб ми декілька разів не голосували, ми будемо голосувати в порядку надходження і за інші пропозиції. Якщо вони будуть прийняті, то вони будуть прийняті. Дякую. Ну тобто спочатку ставимо... Ну, це ви визначаєте, але нашу пропозицію - зняти з порядку денного, відхилити взагалі ставимо останньою.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Перша пропозиція – прийнятий цей закон і направити його до зали у відповідності до того формулювання, яке подавав пан Бужанський в цьому проекті, - за основу в першому читанні.

Хто за, прошу голосувати. Хто утримався? Хто проти? Не прийнято рішення.

Друга пропозиція – перенести для додаткових консультацій на наступне засідання комітету. До речі, колеги, з приводу наступного засідання. Я, незважаючи на всю цю історію, буду пропонувати наступного тижня зібратися, щоб ми не розслаблялися. Відкласти прийняття рішення для додаткових консультацій.

Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Хто проти? Утримався? Власне, рішення прийнято – відкласти для додаткових консультацій.

Дякую.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Зверталися багато колег і фахівців стосовно ситуації з регіональним мовленням, в тому числі пані Констанкевич. З приводу цього питання хотіла проінформувати нас... У нас є на зв'язку НСТУ? Максим, дякую, дякую.

Вони відключаються. Микола... Жаль, Юра пішов. У мене була пропозиція – наступного тижня десь в середу так само зібратися. Ми можемо скористатися гостинністю цього комітету, тут нормальний зв'язок, і провести засідання комітету. Бо питання є, у нас на розгляді багато проектів законів, принаймні маски і все інше існує. Тобто наступної середи...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, справа в тім, що якщо не буде кворуму, ми не можемо приймати рішення. Ми можемо лише в режимі консультацій. Тобто

ті, хто міг би бути, буде відчувати себе здоровим і сміливим, краще бути тут. Тобто попередньо середина наступна – 10 годин.

Так, дякую, всі колеги. Хто у нас на зв'язку? Будь ласка, з тих, кого знаю, бачу Аласанію і Остапу. А інші, будь ласка, якщо можна, представтесь.

ЛЕВЧЕНКО Н. Доброго дня! Мене звати Наталія Левченко, я – голова комітету захисту «Суспільного» філії ПАТ НСТУ, житомирська регіональна дирекція. Власне, я, якщо надасте трошки пізніше чи зараз слово, я буду говорити від імені, мене делегували також з інших областей від комітетів захисту «Суспільного», і я буду говорити про проблему, яка на сьогодні склалася.

ТКАЧЕНКО О.В. Далі. Або дівчина, або хлопець. Хтось перший кажіть вже.

БОНДАР Ф. Ну, якщо хлопець, то я. Федір Бондар – голова комітету порятунку «Суспільного», миколаївська філія.

ТКАЧЕНКО О.В. І ви, будь ласка.

КОБАЛЬ А. Я - Антоніна Кобаль, голова комітету, Закарпатська область.

ТКАЧЕНКО О.В. Дуже дякую. Пані Констанкевич, ви ще на зв'язку у нас?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так, пане голову, я на зв'язку. І якщо дозволите, кілька хвилин вашої уваги через те, що у нас о 13-й починається нарада по коронавірусу і карантину. Тому я дуже оперативно.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. *(Режим відеоконференції. Погано чути)* Отже, ... до мене звернулись представники громадських організацій ....., які висловили занепокоєння з приводу руйнування регіонального мовлення. Зокрема ..... зверненні наведені численні факти, які стосуються .....

ТКАЧЕНКО О.В. Ірина, ми вас не чуємо. Ви, в принципі, так, як з космосу, як Гагарін.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Даруйте, це, напевно, пов'язано .....
Можливо, давайте...

ТКАЧЕНКО О.В. А ви можете мені передзвонити, я вас поставлю на гучномовець тут? Так буде простіше. Бо у нас п'ятеро і, можливо, через це не проходить звук. Наберіть мене, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Добре, я спробую. Тоді, можливо, хтось інший зараз із областей.

ТКАЧЕНКО О.В. Тоді пане... Пані Івановій? Пані Іванова!

ІВАНОВА. Я тут, я вас теж чую.

ТКАЧЕНКО О.В. Ви без навушників, через це у вас фонить. Якщо можна, візьміть навушники.

О, пані Ірина, вас чути.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Алло, алло! Я чую.

ТКАЧЕНКО О.В. О!

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Мене чути?

ТКАЧЕНКО О.В. Краще, да. Давайте.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Отже, до питання регіонального мовника є багато претензій. І я, власне, їх сформулювала у депутатському запиті на ім'я компанії ..... та голови ПАТ НСТУ Аласанію. Зокрема йдеться про те, що ..... власне, руйнується регіональне мовлення в частині часу трансляції.

Концепція регіонального мовлення ПАТ НСТУ передбачає забезпечення ..... в регіоні. .... в середньому 3 годин 05 хвилин ..... Натомість зараз ..... лише 1 година.

Друге. Передбачалося створення майданчика для ..... важливими для різноманітних спільнот всередині кожного регіону. Зараз можна констатувати, що і це .....

Третє. Зосередження найкращих фахівців на виробництві ..... контенту та продукування ідей для виробництва додаткового контенту. Констатуємо, що скорочення кадрів, яке відбувається в регіонах, ... відсотків, якраз і ..... виробництво якісного базового контенту.

Другий пункт питання, який ми хотіли б адресувати до керівництва «Суспільного мовлення» стосується фінансової прозорості і, власне, коштів і процедур, механізмів їх використання. Ми знаємо про ....., який свідчить ..... про внутрішній аудит, про премії для центральних органів ..... мінімальні зарплати .....

Третя обставина ..... регіонального мовлення в контексті децентралізації. Ми маємо зараз непросту ситуацію ..... російським агресором, це і коронавірус, і головна реформа – децентралізація. На жаль, наші громадяни ..... Ми розуміємо, що це ..... неправильно є менеджерської роботи Суспільного мовлення.

Тому розширену інформацію до довідки я подам, але просила би комітет розглянути мої пропозиції, висловити недовіру правлінню і Наглядовій раді ПАТ НСТУ. Свою робочу групу з незалежних медіаменеджерів ..... не пов'язаними з членами правління і Наглядової ради ПАТ НСТУ для детального аналізу ..... управління суспільним мовником і напрацювання пропозицій щодо змін у Законі про Суспільне телебачення і радіомовлення.

І третє. Провести комітетські слухання з питань ..... суспільного мовлення в Україні.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пан Аласанія, пані Остапа, ви ж в курсі цієї ситуації. Вона впродовж певного часу продовжується. Ми отримуємо достатньо багато звернень. Що б ви могли прокоментувати з цього приводу?

АЛАСАНІЯ З. Я насправді ледь почув ..... Можу говорити конкретику точно по тих питаннях, які пані Ірина тут називала. Знову-таки, те, що я почув. Скорочення мовлення – неправда. Преміальний фонд розподіляється на місцях, а не тут. Це вирішує кожен продюсер, менеджер там на місці.

..... «Суспільне» - я не розумію взагалі, про що йдеться. Мається на увазі, зараз вони мовлять... А скорочення ще до 1-ї години місцевого мовлення – неправда. Ну, тут я навіть не знаю що... Немає інформації достатньої, пані Ірино, я можу вам надати. Нас же на питають.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Аласанія, ... запит від ..... ми не отримали. Тому ми змушені були ..... це питання на засіданні комітету.

ОСТАПА С. Можна я відповім теж? У нас в грудні 2019 року ухвалена нова регіональна концепція. І Наглядова рада, і правління відповідно до цієї концепції зараз проводять план заходів. Поки що всі скарги, які надходять щодо скорочення і все решта, це люди ще не повідомлені ні про яке скорочення, і не було навіть таких повідомлень.

Ми в п'ятницю, 13-го числа, зустрічалися, було публічне обговорення, приїжджали представники тих комітетів, деякі тут присутні з нами зараз на скайп-зв'язку. І Наглядову раду в межах компетенції цікавила їхня думка щодо самої концепції. Вони всі висловилися, що концепція хороша, що претензій до концепції немає, але є питання щодо її впровадження.

Щодо скорочення мовлення, про яке я теж отримую дуже багато листів таких, мені присилають і облради, і депутати. Щодо скорочення регіонального мовлення, то виходить, що за цією концепцією, якщо раніше було власного виробництва, як ви зазначили, 3 години, зараз 1 година, то 3 години плюс ще 3 години до цієї години надається на аутсорс – на виробництво проектів. Тобто базовий контент – суспільно-політичне інформаційне мовлення залишається (виробництво) в руках штатних працівників, це не можна віддавати на аутсорс, а решта віддається на виробництво програм на аутсорс. Це світовий досвід всіх суспільних мовників, це покращення якості і конкуренції.

Я розумію, що трохи незвичний шлях вперше відбувається. В 2019 році ми спробували, «Суспільне» спробувало запустити кілька десятків проектів, відібраних на конкурсі, і, в принципі, подалося десь близько 200 проектів регіональних продакшенів, які хочуть взяти участь в цьому і бути в ефірі присутніми регіонального мовлення. Таким чином, я думаю, що «Суспільне»

в регіонах навпаки стає майданчиком для місцевих виробників. Тобто «Суспільне» це не тільки для штатних працівників, «Суспільне» для всіх представників, які хочуть брати участь у виробництві і показувати суспільно важливий контент, який лягає в місію «Суспільного».

ТКАЧЕНКО О.В. Я перепрошую, у нас питання пана Княжицького до пані Остапи.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Шановна голово Наглядової ради, голово «Суспільного мовлення», всі присутні! От ви знаєте, що в європейських країнах, ну, в сусідній Польщі, наприклад, існує так званий цей «третій» канал, який, в принципі, представляє місцеве локальне мовлення в кожному з регіонів, в кожному з воєводств. Але в мене питання до ваших критеріїв. Як ви оцінюєте успішність тих чи інших регіональних філій? Якщо ми можемо сказати, що, наприклад, рейтинг радіо суспільного хороше, його люди слухають, рейтинг навіть загальнонаціонального суспільного мовника УТ-1, який ми часто критикуємо, але він зростає, і, ми бачимо, якісь якісні нові проекти з'являються. То що стосується суспільних мовників в регіонах, справді, дуже багато людей нарікає на те, що вони перестали бути тими камертонами місцевого суспільного життя, дистанціювалися від нього. І цю функцію дуже часто виконують приватні телевізійні компанії.

Як ви визначитесь, що та чи інша філія є успішною і досягає свого успіху в тому чи іншому регіоні, за якими критеріями?

Дякую.

АЛАСАНІЯ З. Дякую дуже за запитання пана Миколи. Саме в тому і є справа: поки що ми не здатні і не можемо ввести ці філії 22 і всі 22 мовних канали в панель ....., це надто дорого. Тому ми проводимо фокус-групи і «рісерчі» по місцях, як якісні, так і кількісні. Цифри не просто

вважають, а вони падають нижче можливого. Люди знають, більше 50 відсотків знають, що є в області «Суспільне», але дивляться його від 1-го до максимум 7 відсотків. І це дуже погано. І ми вимірюємо по радіо, і там теж не така райдужна картинка, на жаль.

Що зараз задумано? Ми зможемо технологічно ввести один канал, технологічно, ще раз повторюю, з 22-х об'єднати і технологічний канал ввести по ..... І вони дадуть нам вже прямі цифри, хоча ми продовжимо вимірювати на місцях по окремому фокус-блоку не так само. Так що абсолютно слухне запитання і ось на нього відповідь: ми дивимось на те, що перестали дивитися місцеве суспільне. Воно, насправді, ...

Але є вимір.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не чути. Пані Остапа, ви говорите? Не чути вас, вибачте.

ОСТАПА С. .... в 7-и областях, і це дослідження показало, що регіональне «Суспільне» дивляться в основному ввечері, тобто саме тоді, коли ідуть оці вечірні - суспільно-політична програма «Тема дня» або проекти, які запускали теж за кошти донорів ..... місцеві влади .....

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас немає головуючого, то, можливо, поки що від вас заслухаємо інформацію?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Поганий звук, щось нічого не чути абсолютно.

АЛАСАНІЯ З. А нас чути так чи ні?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так, вас чути.

АЛАСАНІЯ З. Окей. Йдеться про ....., який виготовляв 22-ма
 .....

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вже вас не чути. Ви коли повернулися якось ближче до мікрофону, вас було чути. Потрібно, щоб той, хто не говорить і не бере участі у розмові, на цю хвилинку виключив у себе в скайпі мікрофон, з вашого дозволу. Тоді ми будемо по чергово: ви починаєте говорити – ввімкнули мікрофон. Буду дуже вдячний. Дякую.

У когось в скайпі включений мікрофон. Ви можете дивитися, тільки вимкнути мікрофон на комп'ютері. А зараз пан Зураб говорить. О, тепер чути, так.

АЛАСАНІЯ З. Хтось вимкнув мікрофон а тепер можемо чути.

Ще раз. Саме про «Ранок», про який зараз йдеться... Я розумію людей, які борються за своє робоче місце, це насправді все. Вони не «Суспільне» рятують, а вони рятують робочі місця. І це теж правильно, ми теж про це думаємо. Хоча, ще раз, жодного разу скорочення не було і ми не збираємося проводити скорочення як таке. Але «Ранок», який робили всі 22 філії, воно і надто дорого, і не має жодного успіху саме на місцях. В тому-то і справа.

Ми хочемо робити одну велику програму, яка б брала всі матеріали, яку б робили не в центрі, яку б робили саме філії, але результат був би загальний один, який йшов би там же у них, от в чому справа, і частину матеріалів ми брали б ще й на центральні канали. Головна ідея в тому, щоб надати майданчик не нам, не нашим навіть тільки співробітникам, які це сприймають і саме свою роботу і нічого більше. «Суспільне» - це майданчик для людей, які живуть в той області, в якій вони живуть. І ми хочемо ті матеріали брати і надавати іншим регіонам України, щоб вони це чули і знали, чим живе ця країна. От в цьому головна ідея, а не в тому, щоб когось прибрати з роботи, когось скоротити, десь там щось вкрати. Ще раз кажу, ідея зовсім інша і саме вона працює.

_____. Пане Аласанія, скажіть, будь ласка, ви говорите про те, що не буде скорочення. В тій презентації, яку ви .....

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми, на жаль, не почули майже, Зурабе. Ви почули?

АЛАСАНІЯ З. Ну, ледь. Повторіть, якщо можна.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там тільки треба звук, мабуть, пані Ірина вимкнути, тому що нічого не чуто взагалі.

АЛАСАНІЯ З. Тепер чуто хоч так? Це була пані Наталія, я так розумію? Я не можу почути навіть половину. Про презентацію йдеться і про цифри...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Що тисячу скоротять.

АЛАСАНІЯ З. На тисячу скорочення людей. Насправді, це в стратегічному плані з самого початку записано...

ПОТУРАЄВ М.Р. Зурабе, вибач, Зурабе! У нас є пропозиція. Ми звернемось до вас з проханням надати нам такого типу звіт (ми сформулюємо правильно юридично) з приводу цієї ситуації.

ТКАЧЕНКО О.В. Да, ми попросимо дати нам інформацію, як телевізійник попрошу, ви мене зрозумієте, яка кількість людей працює в регіональних відділеннях наразі, скільки годин мовлення вони продукують, яка кількість годин мовлення буде після того, як ви почнете залучати незалежних виробників. Тому що, чесно кажучи, зв'язок нас підводить зараз.

ПОТУРАЄВ М.Р. І скільки там витрачається на утримання будівель, комунальні розходи в регіонах і так далі.

ТКАЧЕНКО О.В. І чи є дійсно плани стосовно скорочення? Якщо є, то які. І не тому, що ми зараз не хочемо всіх заслуховувати. Просто, колеги можуть підтвердити, стан зв'язку такий, що ми чуємо ехо, а не вас зараз.

АЛАСАНІЯ З. Пане головуєчий, в якому вигляді ви хотіли би отримати це для комітету? Це в письмовому .....

ТКАЧЕНКО О.В. В письмовому вигляді отримати, да. І ми відповідно повідомимо всіх учасників дискусії стосовно того, яке рішення ми будемо потім приймати. Дякую. Перепрошую за miss communication.

АЛАСАНІЯ З. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Я перепрошую, зараз у нас нема часу і можливості.

З «Різного». Я розмовляв з паном Карандєєвим. Він дав мені іншу інформацію стосовно стану справ з кіностудіями. За його інформацією, ММКС має всі повноваження зараз розпоряджатися. У нас була інша інформація від пана Максимчука. Очевидно, що потрібно буде (переговорю ще з пані Фоменко) розібратися в тому...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І з паном Біденком.

ТКАЧЕНКО О.В. І Біденко. Яка насправді ситуація, тому що інформація протилежна.

ПОТУРАЄВ М.Р. *(Без мікрофону)* Ну, можливо .....

ТКАЧЕНКО О.В. Ну а як ми влаштуємо очну ставку?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. В скайпі.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми можемо на вулиці.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тут питання не компетенції, тут питання дійсно зібрати всіх або скайпом, або очно, щоб, дивлячись нам в очі і один одному в очі, люди сказали, яка ситуація насправді. Просто зафіксувати це дійсно, інакше ми будемо ходити по колу.

СУШКО П.М. Там в міністерстві працює юридичний якийсь департамент, який має дати роз'яснення міністру чи тво міністра, чи заступникам.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що зважаючи на те, про що ти розповів, яка там жахлива ситуація, я вважаю, що ми просто маємо їх викликати, щоб вони сіли перед нами і дали, вибачте, ну, не будемо створювати тимчасову слідчу комісію, хоча в такій ситуації це, можливо, і доречно було би, але для початку, щоб вони хоча би сказали...

ТКАЧЕНКО О.В. Да, Павло, якщо можна, коротко, бо час закривати.

СУШКО П.М. Так. Я хотів би звернутися до тимчасово виконуючої обов'язки міністра уже культури молоді та спорту. Є у нас на зв'язку?

ТКАЧЕНКО О.В. Нема.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вона не відповідає, у неї уряд.

ТКАЧЕНКО О.В. У неї уряд по коронавірусу. Біденко є. Наразі я хотів би, щоб ми виконали те доручення, яке дали. Я з ними усіма переговорю і попрошу бути наступного разу усіх на зв'язку.

СУШКО П.М. Термінове питання від кіноіндустрії. До мене звернулися. То я хотів би йому... Його можна вивести на зв'язок?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Теоретично він просив три хвилини. Через три хвилини він може.

СУШКО П.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Може, у когось ще є питання якісь?

ТКАЧЕНКО О.В. Тоді засідання комітету ми зараз закінчуємо. Біденко ми дочекаємось.

СУШКО П.М. Тоді я озвучу.

ТКАЧЕНКО О.В. Давай.

Наступної середи о 10-й годині.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Колеги, дасть бог, всі будуть здорові. Давайте один одному подякуємо... *(Шум у залі)*

СУШКО П.М. Можна зараз для стенограми озвучу?

ТКАЧЕНКО О.В. Да, будь ласка.

СУШКО П.М. До мене звернулися представники кіноіндустрії, кіноасоціацій із проханням розібратися, пояснити критичну ситуацію із заблокуванням процесу... О, це він? (*Шум у залі*)

Добрий день ще раз.

БІДЕНКО А.І. Добрий день ще раз.

СУШКО П.М. Павло Сушко – голова підкомітету кінематографії та реклами. Звертаюся до вас від імені української кіноспільноти з проханням пояснити критичну ситуацію із заблокуванням процесу фінансування кіногалузі, яка триває вже третій місяць. Чому досі не розпочато фінансування галузі за програмою? Чи відомо вам, що наразі заблоковане фінансування виробництва та розповсюдження національних фільмів, повернення рібейтів, заходи із популяризації, збереження, відновлення, реставрації національних фільмів, зупинено фінансову підтримку Національного центру Олександра Довженка та виплату стипендій членам Ради з держпідтримки кінематографії. Не отримують стипендії вже 11 місяців. А також заблоковані й інші зобов'язання за програмою.

За обставинами, що склалися, під загрозою зриву перебуває весь український кінопроцес. Поясніть, хто і чому фактично саботує виконання Закону України «Про державну підтримку кінематографії»? Від імені всієї кіноіндустрії вимагаю детального пояснення такого стану справ і якнайшвидшого затвердження відповідного паспорта бюджетної програми.

БІДЕНКО А.І. Я не знав, що така критична ситуація. От вперше від вас чую, що є проблеми. Я не бачив ні карг, ні звернень до нас з цього питання. Зараз я доїду до Офісу міністерства, я одразу ж підніму це питання. Я був впевнений, що паспорт затверджений. Перший заступник міністра Максимчук просто відповідав за це питання, і я взагалі не знав, що відбувається, але візьму зараз займуся.

СУШКО П.М. Я от зараз вам зачитаю. Якубівський Володимир Леонідович – начальник Управління економічного розвитку та фінансів відправив паспорт бюджетної програми на погодження в Мінфін. Мінфін не погодив паспорт та відправив на доопрацювання. Основна причина – непогодження за напрямом держпідтримки «Фінансова підтримка Центру Довженка». Тобто пан Якубівський володіє ситуацією.

БІДЕНКО А.І. Я з ним одразу ж поговорю.

ТКАЧЕНКО О.В. І у мене, раз ви на зв'язку, пане Біденко, інформація від пана Карандеєва, який говорить про те, що міністерство має всі повноваження від початку року з приводу цих кіностудій, що всі відповідні рішення Кабміну були прийняті і підписи Бородянського і Карандеєва існують.

БІДЕНКО А.І. Це не є правдою, тому що не підписані акти про передачу майна. Тобто фактично є рішення Кабміну про передачу майнових комплексів, але акти не підписані. І фактично володільцем прав залишається Міністерство культури. Це не є правдою. Я готовий разом з ним, з юристами зустрічатися спільно, і юристи підтвердять, що це не є можливим.

ТКАЧЕНКО О.В. Я, щоб не втрачати час, попрошу зробити найближчим часом conf-call з вами, з Карандеєвим, з Фоменко, щоб розібратися в цій ситуації.

БІДЕНКО А.І. Так.

ТКАЧЕНКО О.В. Тому що вона виглядає, м'яко кажучи, дивною.

БІДЕНКО А.І. Це було б дуже добре. Я можу показати листи, де я і Бородянський зверталися щодо пришвидшення підписання цих актів. Але цього досі не відбулося.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Пане Бабенко, прошу тоді організувати conf-call або сьогодні, або завтра.

БАБЕНКО В. Так.

ТКАЧЕНКО О.В. І відправити відповідні листи до пана Арістова та Міністерства освіти з приводу того, яких коштів вимагає прийняття закону від Бужанського.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. І взяти на контроль бюджетний паспорт.

ТКАЧЕНКО О.В. Добре.

Дякую всім за мужність і бажаю міцного здоров'я.